

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

THE CHARACTERISTICS OF STUDENT AFFAIR ASSISTANT DIRECTORS
IN THE NORTHERN TECHNICAL COLLEGES

นายมนูญ ไยบัวเทศ

MR. MANOON YAIBUATESE

วิทยานิพนธ์
ห้ามนำออกนอกห้องสมุด

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 23669
วัน, เดือน, ปี..... 8 ส.ค. 2538

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2538

ISBN 974-621-188-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE CHARACTERISTICS OF STUDENT AFFAIRS ASSISTANT DIRECTORS
IN THE NORTHERN TECHNICAL COLLEGES

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT ' S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1995

ISBN 974-621-188-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น.อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษา	นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	นายมนูญ โยบัวเทศ
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย
ระดับการศึกษา	คร.คทา ชั้นตา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายใช้เทคนิคการสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหาร และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยศึกษาจากตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารซึ่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 82 คน และ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้างาน และอาจารย์ ผู้ร่วมงาน จำนวน 110 คน โดยการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา

การศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คุณลักษณะด้านร่างกาย คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ และ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้น ผู้บริหารและ
อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดสิ้น ผลการเปรียบเทียบ
คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปรากฏว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณ
ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์สูงกว่าค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่เป็น
จริงทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษาปรากฏว่า ผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ทั้งสองกลุ่มมีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title The Characteristics of Student Affair
Assistant Directors in the Northern
Technical Colleges

Student Mr. Manoon Yaibuatese

Thesis Advisor Mrs. Pairat Phaknoi

Thesis Co-advisor Dr. Kata Chuenta

Level of Study Master of Industrial Education in
Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's
Institute of Technology Ladkrabang

Year 1995

ABSTRACT

This study, a descriptive research, employed the survey technique to determine the opinions of the administrators and the teachers, and to compare their opinions concerning the existed and the needed characteristics of the student affair assistant directors in the Northern Technical Colleges in Thailand.

The sample of this study consisted of 82 administrators (college directors, heads of faculty and division) and 110 teachers working in the student affair sections. The stratified random sampling technique was employed to collect the sample.

The instrument used for data collecting was a rating scale questionnaire.

The study results on the existed characteristics of the student affair assistant directors were satisfied by the administrators and the teachers in the following aspects respectively : the physical fitness, emotional consistency, the operational capability, the academic working and experience background, the socializing and human relationship, and the leadership. All of these characteristics were also found to be the highly needed characteristics of the student affair assistant directors. The results of the comparison between the existed and the needed characteristics of the administrators

and the teachers opinions towards the student affair assistant directors were significantly different at the 0.01 level. The mean scores of the needed characteristics in every component were found to be higher than the existed characteristics. The administrators and the teachers perceived the existed characteristics of the student affair assistant directors and were significantly different at the 0.01 level. However, the two groups were not significantly different on the opinion about the needed characteristics of the student affair assistant directors in the Northern Technical Colleges.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ก็เพราะได้รับความเมตตาจาก อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย และ คร.คทา ชื่นตา ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ คณบดีคณะครุศาสตร์ อดิศาสทกรรม รองศาสตราจารย์ ดร.เมธี ปิณฑนานนท์ รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผศ.ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย อาจารย์โอวาท พูลศิริ ผศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล ผศ.ดร.ธีรพล เทพหัสดิน ณ อยุธยา และ ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์ ที่กรุณาแนะนำแนวทาง ตลอดจนคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบพระคุณข้าราชการกรมอาชีวศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยเทคนิค ภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง ที่กรุณาให้ความร่วมมือตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กรอกแบบสอบถาม รวมทั้งให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ เล่มนี้ เป็นจำนวนเงิน 5,000 บาท

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อน ครู-อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย และเพื่อน ข้าราชการกองวิทยาลัยเทคนิคทุกท่าน ที่ได้คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

นายมณูญ ไยบัวเทศ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
เชิงอรรถ.....	11
2 บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวความคิด ความหมายและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะ.....	12
คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านร่างกาย.....	19
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์.....	21
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์.....	22
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์.....	24
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ.....	25
ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน.....	26
คุณลักษณะของผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา.....	27
กิจการนักศึกษา.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความหมายของงานกิจการนักศึกษา.....	30
ขอบเขตของงานกิจการนักศึกษา.....	33
งานกิจการนักเรียนนักศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....	35
เชิงอรรถ.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
ประชากรของการวิจัย.....	49
กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....	62
เชิงอรรถ.....	64
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษา.....	65
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา.....	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	114
ขอบเขตของการวิจัย.....	114
สมมติฐานในการวิจัย.....	115
วิธีดำเนินการวิจัย.....	116
ผลการวิจัย.....	116
คุณลักษณะด้านร่างกาย.....	116

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์.....	117
คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์.....	118
คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์.....	118
คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ.....	119
คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน.....	119
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ.....	120
อภิปรายผล.....	120
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง.....	136
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป.....	137
เชิงอรรถ.....	138
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	168

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	50
2	แสดงจำนวนประชากรประเภทผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	51
3	แสดงจำนวนประชากรประเภทอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	52
4	แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประเภทผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	54
5	แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประเภทอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	56
6	แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	57
7	แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้บริหาร จำแนกตามสถานศึกษา.....	61
8	แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา.....	62
9	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประเภทผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	66
10	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประเภทอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านร่างกาย.....70
12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านจิตใจและอารมณ์.....72
13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์.....74
14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านความรู้และประสบการณ์.....76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

15	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความเป็นผู้นำ.....	78
16	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านการปฏิบัติงาน.....	80
17	แสดงภาพรวมสรุปและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา.....	82
18	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านร่างกาย.....	84
19	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านจิตใจและอารมณ์.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์.....88
21	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านความรู้และประสบการณ์.....90
22	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ.....92
23	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านการปฏิบัติงาน.....94
24	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยสรุปเป็นรายด้าน.....96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านร่างกาย..... 98
26	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาด้านจิตใจและอารมณ์..... 100
27	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์..... 102
28	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษา ด้านความรู้และประสบการณ์..... 104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาผู้บริหารด้านความเป็นผู้นำ..... 106
30	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน..... 108
31	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยสรุปเป็นรายด้าน..... 110
32	แสดงค่าเฉลี่ยและการทดสอบความมีนัยสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาโดยสรุปเป็นรายด้าน..... 112
33	แสดงค่าเฉลี่ยและการทดสอบความมีนัยสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยสรุปเป็นรายด้าน..... 113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นในรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคมหรือวัฒนธรรมนั้น การพัฒนามนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ถ้าพลเมืองมีการศึกษาคดี ก็ย่อมจะเป็นที่เชื่อได้ว่าการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ จะเกิดผลดีตามไปด้วย การพัฒนามนุษย์นั้นต้องอาศัยการศึกษา ทั้งนี้ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะคิด ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองคิมคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้การศึกษายังช่วยให้ความรู้พื้นฐานแก่บุคคล ทำให้รู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ พอที่จะฝึกฝนอาชีพตามความถนัดและความสามารถของตน ช่วยฝึกฝนให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งช่วยฝึกอบรมในด้านศีลธรรมจรรยาที่คดียอีกด้วย

การพัฒนาอาชีวศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษา กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบการผลิตกำลังคนระดับกลาง ด้านวิชาชีพ เพื่อสนองตอบกรพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น นับตั้งแต่การประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ใน พ.ศ.2504 เป็นต้นมา การอาชีวศึกษาจึงได้พัฒนาอย่างมีแบบแผน โดยยึดถือแผนและนโยบายการอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาตั้งแต่ระยะที่ 1 จนถึงระยะที่ 7 ในปี พ.ศ. 2535

สำหรับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) มุ่งแก้ปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านมา ในขณะที่เดียวกันมุ่งเร่งรัดผลิตกำลังคนในสาขาขาดแคลน ที่ยังมีได้รับการตอบสนองในระดับกลาง ระดับสูงและระดับกึ่งฝีมือในหลายวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขยายการศึกษาวิชาชีพให้กว้างขวางและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และจัดรูปแบบการให้การศึกษาฝึกอบรมวิชาชีพท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น¹

กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับกลางประเภทช่างฝีมือในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพได้ โดยจัดหลักสูตรวิชาชีพออกเป็น

ประเภทวิชาและระดับต่าง ๆ ในด้านเกษตรกรรม คหกรรม พณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรมและอุตสาหกรรม ตลอดจนจัดการอาชีวศึกษาประเภท หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ²

วิทยาลัยเทคนิค เป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่จัดการอาชีวศึกษาของประเทศ ทั้งในระบบและนอกระบบ เปิดดำเนินการสอน 7 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพระยะสั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างชำนาญงาน และประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปชม.) ประเภทวิชาชีพที่ดำเนินการมี 4 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

ในการบริหารวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาได้ปฏิบัติตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งมีรูปแบบและสายงานความรับผิดชอบเป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ โดยแบ่งหน่วยงานเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการควบคุมดูแลงานการเงิน งานบัญชี งานสารบรรณ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร งานเอกสารการพิมพ์ งานทะเบียน งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
2. ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีหน้าที่และรับผิดชอบในการ ควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดูแลงานศูนย์ข้อมูล การศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน งานวางแผนการศึกษาและงบประมาณ งานวิจัยและพัฒนา งานผลิตการค้าและส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
4. ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่และรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลการศึกษา การจัดโปรแกรมการเรียนของคณะวิชาต่าง ๆ

งานหลักสูตรพิเศษ งานหลักสูตรและการสอน งานถือการสอน งานห้องสมุด
และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย³

ผลผลิตทางการศึกษา คือ ตัวของนักเรียนนักศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนา งานกิจการ
นักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการส่งเสริม
ความพร้อมของนักศึกษาอย่างเพียงพอในทุกด้าน วิทยาลัยเทคนิคจึงจัดกิจกรรมในงานต่าง ๆ
ได้แก่ งานปกครอง งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งาน
สวัสดิการพยาบาลและหอพัก และงานโครงการพิเศษ ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้
ครู-อาจารย์และนักเรียนนักศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง
บุคคลสำคัญในการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจึงมีภารกิจที่หนักยิ่ง เพราะที่นักศึกษา
โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยหนุ่มสาว กำลังมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีพลังกายและจิต
แข็งแรง ก่อรูปด้วยความกระตือรือร้นในการใฝ่หาคุณธรรมและความจริง มักพร้อมที่จะทุ่มเท
แรงกายแรงใจ เพื่อให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ นักเรียนนักศึกษาจึงเป็นศูนย์รวมของพลังใน
กิจกรรมทั้งหลายทั้งปวงของสถาบัน ที่สามารถผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ขึ้นได้
ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ซึ่งเมื่อใดที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษา จะต้องเผชิญอย่างไม่มีทางเลือกเลยได้

อีกประการหนึ่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ
ชอบโดยตรงในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของนักศึกษา ซึ่งจากการศึกษาพบว่า
นิสิตนักศึกษาไทย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ต่างก็ประสบปัญหาและอุปสรรคมากมาย
ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ปัญหาเรื่องที่พัก ปัญหาเรื่องการปรับตัว ปัญหา
การคบเพื่อนต่างเพศ ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนปัญหาในการเลือกสาขาอาชีพ
ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ หากไม่ได้รับการแก้ไขก็จะกลายเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างและ
พัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาตามเจตนารมณ์ของสถาบัน และความมุ่งหวังของสังคม

การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาจะบรรลุผลดี ต้องได้รับความร่วมมือจากครู-
อาจารย์ ซึ่งจะต้องมองเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เท่ากับกิจกรรมทาง
วิชาการ แต่โดยทั่วไปมักจะพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างให้ความร่วมมือในการบริหาร
งานน้อย เช่น ในปี พ.ศ. 2524 เทอดศักดิ์ สถาปิตานนท์ ได้ทำการศึกษาเรื่องข้อบังคับของ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกิจกรรมนิสิต พ.ศ.2523 และการจัดกิจกรรมนิสิตของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ในทัศนะของอาจารย์ผู้บริหารและนิสิต สำหรับ ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม พบว่า

1. ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมไม่ค่อยให้ความสนใจ ไม่ให้ความร่วมมือ และไม่ให้การสนับสนุน
2. อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมขาดประสบการณ์ในการทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษา⁴

ในปีต่อมา ละออง วรรณโคตร ได้ทำการวิจัยเรื่องงานบุคลากรนิสิต นักศึกษาใน มหาวิทยาลัยพบว่า ปัญหาในการดำเนินงานบุคลากรนิสิตนักศึกษานั้น เกิดจาก

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องงาน กิจกรรม นักศึกษาเท่าที่ควร ทำให้งานด้านนี้ไม่ค่อยได้รับการพัฒนา
2. อาจารย์ส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัย ไม่ค่อยเห็นความสำคัญของงานด้านนี้ อาจารย์ที่สนใจงานด้านนี้มีน้อยและไม่ค่อยเปลี่ยนตัวบุคคล เนื่องจากไม่มีคนมา รับงานแทน⁵

สภาพปัญหาที่พบจากการวิจัยดังกล่าว นับว่าเป็นปัญหาสำคัญในการบริหารงานกิจการ นักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัญหาที่เกิดจากบุคลากรที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จะต้องพยายามแก้ปัญหาเหล่านี้ให้ครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ได้ให้ความสนใจ และมองเห็นถึงความสำคัญของงานในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อความสะดวกในการบริหารงานกิจการนักศึกษานั้นเอง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญ ซึ่งจะทำหน้าที่คอย เชื่อมโยงและประสานความเข้าใจและความร่วมมืออันดีระหว่างนักศึกษา ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงาน ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา กับผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษา ในทางการบริหารงาน วิทยาลัยเทคนิคนั้น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีฐานะและสภาพเป็น ผู้บริหารระดับกลาง ซึ่งจะต้องปฏิบัติงานสนองนโยบายของสถานศึกษา และขณะเดียวกัน ก็จะต้องสนองตอบความต้องการของครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา และความต้องการของนักศึกษา จึงนับได้ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นเพื่อความสงบเรียบร้อยของบรรยากาศภายในสถานศึกษา การปฏิบัติงานของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา อาจจะนำมาซึ่งการลดหรือเพิ่มความขัดแย้งในหมู่

ครู-อาจารย์ และนักศึกษา รวมทั้งภาพพจน์ที่นักศึกษาจะมีต่อผู้บริหารสถานศึกษาอีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ที่จะทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา จึงน่าจะมีคุณลักษณะเฉพาะในบางประการที่แตกต่างไปจากผู้บริหารงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน เช่น จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรง เพราะจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมในภาคสนามกับนักเรียนนักศึกษาอยู่เป็นประจำ มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวเมื่อได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ เต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้าน กิจการนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ในทุกโอกาส เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในหมู่อาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในลักษณะของงานกิจกรรมนักศึกษา สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าคิดสนใจในเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ รู้จักกระจายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน ทำงานอย่างมีระบบระเบียบและอย่างมีขั้นตอน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งได้เคยปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือมาก่อน จึงต้องการที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ทั้งคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าคุณลักษณะดังกล่าว มีที่ชนะเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาไปในแนวใด ทั้งยังจะได้ ทราบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือในปัจจุบันมี คุณลักษณะสอดคล้องหรือ โดดเดี่ยวกับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ในอุดม คติของบุคลากรดังกล่าวมากน้อยเพียงใด อันจะเป็นแนวทางในการเลือกสรรผู้ที่สมควรจะ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา หรือเป็นข้อมูลในการหาแนวทาง เพื่อพัฒนา หรือเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นบางประการของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

แนวคิดของนักการศึกษาทั้งหลายเห็นว่า ผู้จะเป็นนักบริหารที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องประกอบไปด้วย คุณสมบัติส่วนตัวคุณสมบัติทางวิชาชีพคุณลักษณะพื้นฐานคุณลักษณะพิเศษ และอื่น ๆ เป็นศักยภาพของมนุษย์ที่มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งทักษะทั้ง 3 ประการนี้ เกษม บุญรัมย์ ได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู โดยแบ่งคุณลักษณะที่จะศึกษาออกเป็น 6 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านร่างกาย คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน⁶ ผู้วิจัยจึงได้นำคุณลักษณะทั้ง 6 ด้านดังกล่าวมากำหนดเป็นแนวทางในการที่จะศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ เนื่องจากเห็นว่าคุณลักษณะทั้ง 6 ด้านนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญของผู้ที่จะเป็นนักบริหารที่ดีได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 คุณลักษณะด้านร่างกาย
- 1.2 คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์
- 1.3 คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

- 1.4 คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์
- 1.5 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ
- 1.6 คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

2. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เมื่อปี พ.ศ. 2536 ในวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน เฉพาะสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมเพียงประเภทเดียว ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย

2.1	ผู้อำนวยการวิทยาลัย	จำนวน	8 คน
2.2	หัวหน้าคณะวิชา	จำนวน	48 คน
2.3	หัวหน้าแผนกวิชา	จำนวน	48 คน
2.4	หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	จำนวน	40 คน
2.5	อาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	จำนวน	104 คน
	รวมประชากรเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้	จำนวน	248 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

3.1	ผู้อำนวยการวิทยาลัย	จำนวน	8 คน
3.2	หัวหน้าคณะวิชา	จำนวน	40 คน
3.3	หัวหน้าแผนกวิชา	จำนวน	40 คน
3.4	หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	จำนวน	40 คน
3.5	อาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	จำนวน	80 คน
	รวมกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	208 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกเป็น

4.1.1 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชา

4.1.2 อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้างานและอาจารย์ที่ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำแนกเป็น

4.2.1 คุณลักษณะที่เป็นจริง

4.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นร่วมกันว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าแผนกวิชาที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

ผู้อำนวยการวิทยาลัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุดของวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ
หัวหน้าคณะวิชา หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ควบคุมการเรียนการสอนในคณะ ประกอบด้วย หัวหน้าคณะวิชาช่างยนต์ หัวหน้าคณะวิชาช่างกลโลหะ หัวหน้าคณะวิชาช่างไฟฟ้า หัวหน้าคณะวิชาโยธา หัวหน้าคณะวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน และหัวหน้าคณะวิชาสามัญ

หัวหน้าแผนกวิชา หมายถึง อาจารย์ผู้ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียนนักศึกษาในแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ซึ่งมีนักเรียนนักศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประกอบด้วย หัวหน้าแผนกวิชาช่างยนต์ หัวหน้าแผนกวิชาช่างกลโรงงาน หัวหน้าแผนกวิชาช่างประกอบผลิตภัณฑ์ หัวหน้าแผนกวิชาช่างไฟฟ้า หัวหน้าแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และหัวหน้าแผนกวิชาช่างก่อสร้าง

นักเรียนนักศึกษา หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในหลักสูตร ปวช. และนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร ปวส. หลักสูตร ปวท. และหลักสูตร ปทส. ของวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา หมายถึง อาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาและอาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งมีจำนวน 5 งาน ได้แก่ งานปกครอง งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก และงานโครงการพิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดอาชีวศึกษาภาคเหนือ ซึ่งมีจำนวน 8 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยเทคนิคแพร่ วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก และวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

คุณลักษณะที่เป็นจริง หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีอยู่จริง หรือได้แสดงออกจนเป็นที่ปรากฏแก่สายตาหรือการรับรู้ของผู้อื่น ในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ และการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาควรมีประจำตัว หรือควรจะได้แสดงออกให้ปรากฏแก่สายตา หรือการรับรู้ของผู้อื่น อันจะช่วยให้การบริหารงานของตนได้ผลดีในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม มนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำและการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านร่างกาย หมายถึง คุณลักษณะอันเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรงกระฉับกระเฉง แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีความสะอาดหมดจด เหมาะสมกับกาลเทศะ ลักษณะท่าทางและการวางตัวดี

คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึง ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวุฒิภาวะสูง ไม่มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเองได้ดี ไม่ตกเป็นทาสอารมณ์ เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ตลอดจนเป็นผู้ที่สามารถเผชิญกับความจริงแห่งชีวิตได้

คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการประสานประโยชน์ของคนในสภาพการทำงาน ซึ่งจงใจให้เขาร่วมกันผลิตร่วมกันทำโดยสอดคล้องกับ

สภาพเศรษฐกิจ จิตใจ และความพึงพอใจในสังคมจะเกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญคือพฤติกรรมของคน การจูงใจ กลุ่มปฏิบัติงาน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลกับหน่วยงาน

คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวกับงานในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆอย่างกว้างขวาง ซึ่งได้แก่ ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่าศิลปศาสตร์ ความรู้ในทางวิชาชีพ และความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งของเขาได้ เป็นผู้ที่มึลักษณะหรือคุณสมบัติที่เด่นทั้งในด้านบทบาท การวินิจฉัยสั่งการ ย้านวยการ จูงใจผู้ร่วมงาน สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือกลุ่มผู้ร่วมงาน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน หมายถึง ศิลปหรือเทคนิคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีเทคนิคหรือศิลป์ในการสั่งงาน มีเทคนิคในการค้าหรือตำหนิผู้อื่น มีข้อเท็จจริง หลักการ และเหตุผลที่ดี ริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ รู้จังหวะเวลา รับฟังและรู้จักเลือกความเห็นที่ดี หนักเอาเบาสู หนักแน่น อดทนไม่ท้อถอย สามารถในการสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการปรับปรุงงาน

เชิงอรรถ

1 ประเสริฐ นนท์พละ, “นโยบายอาชีวศึกษาในประเทศไทย,” กรมอาชีวศึกษา 50 ปี (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2534), หน้า 172.

2 สุเทพ ภิรมย์ราช, ผู้อำนวยการบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2534), หน้า 29-30.

3 กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 2. (อัคราเนนา)

4 เทอดศักดิ์ สถาปิตานนท์, “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกิจกรรมนิสิต พ.ศ. 2523 และการจัดกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ในทัศนะของอาจารย์และนิสิต,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524, หน้า 166-170.

5 ละออง วรรณโคตร, “งานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, หน้า 217-218.

6 เกษม บุญรมย์, “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า จ-ฉ.

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวความคิด ความหมายและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะ (Trait)
2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารโดยทั่วไป
 - ก. คุณลักษณะด้านร่างกาย
 - ข. คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์
 - ค. คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์
 - ง. คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์
 - จ. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ
 - ฉ. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน
 - 2.2 คุณลักษณะของผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา
3. กิจการนักศึกษา
 - 3.1 ความหมายของงานกิจการนักศึกษา
 - 3.2 ขอบเขตของงานกิจการนักศึกษา
 - 3.3 งานกิจการนักเรียนนักศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

1. แนวความคิด ความหมายและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะ

จรูญ มิตินทร์ และคณะ ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมศัพท์การศึกษาว่า “คุณลักษณะ คือ ลักษณะของบุคคลที่ได้รับมาจากบรรพบุรุษและสิ่งแวดล้อมรวมกัน แบ่งเป็น 2 ประการ คือ ลักษณะทางกาย ได้แก่ รูปร่าง สีผิว และอื่น ๆ กับลักษณะทางสมอง ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญา ฉลาด ใจ ความถนัด เป็นต้น”¹ ส่วน เดโช สวานานนท์ ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมจิตวิทยาว่า “คุณลักษณะ คือ ลักษณะใดลักษณะหนึ่งของบุคคลซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้น ซึ่งสามารถแยกความแตกต่างของบุคคลผู้นั้นกับบุคคลอื่นได้ เนื่องจากคุณลักษณะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบุคลิกภาพ จึงศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะต่าง ๆ จากทฤษฎีบุคลิกภาพ ทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ต้องการค้นคว้าศึกษา”² ส่วน Gerdon W. Allport สรุปว่า

....บุคลิกภาพ คือ สิ่งที่เป็นจริงของมนุษย์ ซึ่งเป็นผลของการทำงานทางด้านร่างกายและจิตใจ ในการที่จะกำหนดแบบฉบับของพฤติกรรมและความคิดของคุณคน ส่วนคำว่าคุณลักษณะ หมายถึง องค์ประกอบทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ มีความสามารถในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างคงที่เป็นผลให้เกิดแบบแผนของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาต่อสภาพการณ์ที่เหมือนเดิม....³

ในขณะที่ Raymond B. Cattell กล่าวว่า

....บุคลิกภาพคือสิ่งที่เราสามารถทำนายได้ว่า บุคคลจะอย่างไรในสภาพการณ์ต่าง ๆ บุคลิกภาพ เป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลที่สังเกตได้ และที่ไม่สามารถสังเกตได้ เพราะซ่อนเร้นอยู่ภายในส่วนคุณลักษณะนั้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของบุคลิกภาพ บุคลิกภาพจะประกอบด้วยโครงสร้างของคุณลักษณะ ที่รวมเข้าด้วยกันอย่างตลับซับซ้อน....⁴

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า คุณลักษณะหมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ ทางด้านการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

2. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารที่มีความสามารถนั้น แม้จะได้บริหารงานในหน่วยงานใด ๆ ภายในสภาวะแวดล้อมเช่นไร หรือมีอุปสรรคปัญหาภายนอกน้อยเพียงใดก็มักจะสามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าในหน่วยงานนั้น ๆ ได้ แต่ตรงกันข้าม ผู้บริหารบางคนแม้จะได้มีโอกาสบริหารงานในหน่วยงานที่อุดมไปด้วยทรัพยากรการบริหาร แต่กลับไม่สามารถนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่หน่วยงานเท่าที่ควร ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะบางประการของผู้บริหารมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหน่วยงานซึ่งถ้าหากผู้บริหารคนใดสามารถเสริมสร้างคุณลักษณะดังกล่าวได้อย่างสมบูรณ์

ก็น่าจะเป็นหลักประกันได้ว่าผู้บริหารนั้น ๆ เป็นนักบริหารชั้นอาชีพ ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากวงการทั่วไป ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านกิจการนักศึกษา ก็เช่นเดียวกัน นอกเหนือไปจากที่จะต้องมียุทธศาสตร์เฉพาะในบางประการ เพราะเหตุที่จะต้องทำงานอยู่ตรงกลางระหว่างนักศึกษากับฝ่ายบริหารของสถาบันแล้ว น่าจะมีคุณลักษณะบางประการเช่นที่ผู้บริหารทั่ว ๆ ไปที่ประสบความสำเร็จจะพึงมี

2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารโดยทั่วไป

ปัจจุบันยังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดหรือที่ได้รับการยอมรับกันโดยสากลว่า ผู้บริหารที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร แนวความคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ทั่วไป จึงเป็นเพียงทัศนคติส่วนตัว อันเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละคน จึงเป็นการยากที่จะยึดถือแนวความคิดของคนหนึ่งคน ใดว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือมีมาตรฐานพอแก่การยอมรับ ทั้งนี้เพราะลักษณะของผู้บริหารที่แต่ละคนแสดงทัศนะไว้นั้น ไม่สามารถที่จะพิสูจน์หรือชี้ให้เห็นได้ว่า ดีกว่าหรือแตกต่างไปจากลักษณะของผู้บริหารที่คนอื่นเสนอแนะไว้แต่อย่างใด แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้บริหารมีอยู่มากมายหลายทัศนะ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้เสนอแนวคิดในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้บริหาร โดยเน้นที่ตัวครูใหญ่ว่า

....ผู้ที่เป็นครูใหญ่ควรมีคุณสมบัติที่จำเป็น 2 ประการ คือ คุณสมบัติส่วนตัวและคุณสมบัติทางวิชาชีพ กล่าวคือ

1. คุณสมบัติส่วนตัว ครูใหญ่ควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี มีความเฉลียวฉลาด มีอารมณ์มั่นคง มีความเป็นผู้ใหญ่ มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด คือ มีศิลปะในการพูด ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเกรงใจผู้อื่นและมีไหวพริบดี เป็นต้น

2. คุณสมบัติด้านวิชาชีพ ครูใหญ่ควรมีความรู้ทางด้านวิชาการ ทั้งที่เป็นความรู้ทางวิชาการทั่วไปและความรู้ทางด้านวิชาชีพ และมีประสบการณ์ในการทำงาน....⁵

วิญญู อังคนารักษ์ ได้แบ่งคุณสมบัติของคนที่จะเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานไว้เป็น 2 ลักษณะ คือ คุณลักษณะพื้นฐานกับคุณลักษณะพิเศษที่นอกเหนือไปจากคุณลักษณะพื้นฐาน

1. คุณลักษณะพื้นฐาน หัวหน้างานควรเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดถึงระดับหนึ่งมีความเข้มแข็งทางร่างกายและมีความเข้มแข็งทางศีลธรรม

2. คุณลักษณะพิเศษ หัวหน้างานควรเป็นผู้ที่มีความสนใจอย่างแท้จริงและมีความรักผู้อื่น มีกำลังหรืออำนาจแห่งบุคลิกภาพหรือมีคุณลักษณะเข้มแข็ง มีจิตใจแบบนักวิทยาศาสตร์ใช้เหตุผล ยอมรับความจริงและรู้จักคิดค้นวิจัย⁶

ระวี ภาวิไล ได้แจกแจงคุณสมบัติโดยสังเขปของผู้ที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าแผนกวิชาออกเป็น 3 จำพวกใหญ่ ๆ คือ

1. คุณสมบัติทั่วไปที่ผู้เป็นหัวหน้าจะพึงมี เช่น เกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา มีศีล มีสัตย์ เสียสละเพื่อส่วนรวม ไม่เกียจคร้าน ไม่โกรธและพยาบาท ไม่เบียดเบียนผู้ใด มีความยุติธรรมปราศจากอคติ เป็นต้น

2. คุณสมบัติซึ่งควรมีอย่างสมบูรณ์ในตำแหน่งบริหารชั้นสูงและดลบันดาลตามลำดับ ได้แก่ การมีทัศนะกว้างขวางและรอบรู้ในศาสตร์ทั้งหลาย ความมีวิจรรณญาณเข้าใจลึกซึ้งถึงรากฐานของปัญหามนุษย์ ความเจนจัดในการบริหารงานในแง่มุมต่าง ๆ เป็นต้น

3. คุณสมบัติซึ่งแม้ผู้บริหารชั้นสูงก็ควรมี แต่จะจำเป็นมากขึ้น สำหรับผู้บริหารระดับต่ำลงมาตามลำดับ ได้แก่ ความรู้ชัดเจนและลึกซึ้งในสาขาวิชาการพิเศษ ความหมั่นพากเพียรในการศึกษาค้นคว้าวิชาการโดยไม่หยุด ความสามารถที่จะค้นคว้าหาความรู้ใหม่⁷

จรัส ค้วงสุวรรณ เป็นอีกผู้หนึ่งที่สนใจในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะ โดยได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของนักแนะแนว ตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง” เมื่อปี พ.ศ. 2520 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบจัดอันดับคุณภาพ โดยแบ่งคุณลักษณะที่ศึกษาออกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านประสพการณ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้เกี่ยวกับการสอนและการแนะแนว ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และด้านทักษะในการแนะแนว ผลการวิจัยสรุปได้ว่า คุณลักษณะทั้ง 7 ด้าน ที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่ มีความจริงใจ

ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสุภาพอ่อนโยน มีความสุขุมรอบคอบ ยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักแนะแนว รักษาความลับและไว้วางใจได้ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นต้น⁸

ไพบุลย์ ทองใย ได้ทำการศึกษาเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู-อาจารย์และศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 6 เมื่อ พ.ศ. 2530 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู-อาจารย์และศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 6 โดยได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะเฉพาะตัวและลักษณะด้านวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และศึกษานิเทศก์ คาดหวังเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการในลักษณะเฉพาะตัว อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือ

1. ซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรมในการปฏิบัติงาน
2. ใช้วาจาสุภาพ เหมาะสมกับบุคคลทุกระดับ
3. มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง

สำหรับลักษณะด้านวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างแสดงความคาดหวังอยู่ในระดับเห็นด้วย โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุด จำนวน 3 ข้อ คือ

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเป็นอย่างดี
2. มีความรู้ความเข้าใจในแบบการเรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาอย่างแท้จริง
3. มีความรู้ความสามารถในการจัดทำตารางสอนและการจัดครูเข้าสอน

การเปรียบเทียบความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละลักษณะ คือ ลักษณะเฉพาะตัวและลักษณะด้านวิชาชีพ ปรากฏว่า ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ มีความคาดหวังแตกต่างกันกับครู-อาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนผู้บริหารกับศึกษานิเทศก์ มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน⁹

อนันต์ มาสวัสดิ์ ได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เมื่อปี พ.ศ. 2518 แบบสอบถามเป็นแบบจัด

อันดับคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ เรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้ คือ

1. ปกครองบังคับบัญชาโดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา
2. มีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการโรงเรียน
3. มีความยุติธรรม
4. ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ใจคอหนักแน่นมีอารมณ์มั่นคง
6. มีความประพฤติดี ยึดเป็นแบบอย่างได้
7. มีความเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวและกล้าตัดสินใจ
8. ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี
9. มีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์
10. แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะและสะอาดเรียบร้อย

ในปี พ.ศ. 2524 เฉติม รัชชนะกุล ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปได้ดังนี้

ก. ผู้บริหารแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 33 ข้อด้วยกัน และที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ อยู่ใน 10 อันดับแรกคือ

1. ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับชุมชนได้
2. ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ควรเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ
4. ควรเป็นผู้ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
5. ควรเป็นผู้มีความรู้
6. ควรเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้

7. ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริต
 8. ควรเป็นผู้มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
 9. ควรเป็นผู้มีสุขภาพดี ทั้งร่างกายและจิตใจ
 10. ควรเป็นผู้มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ข. อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 54 ข้อด้วยกัน และที่อาจารย์ให้ความสำคัญอยู่ใน 10 อันดับแรก คือ
1. ควรเป็นผู้ที่มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
 2. ควรเป็นผู้มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 3. ควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี
 4. ควรเป็นผู้มีน้ำใจ มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
 5. ควรเป็นผู้มีความประพฤติดี วางตัวเหมาะสม ปฏิบัติคนเป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงานได้
 6. ควรเป็นผู้ที่มีความเข้าใจ เห็นใจ ห่วงใย ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
 7. ควรเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเงินของโรงเรียน
 8. ควรเป็นผู้ที่มีความมั่นคง หนักแน่น ไม่หุนเหิน เชื่อคนง่าย
 9. ควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
 10. ควรเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็ง เด็ดขาด กล้าตัดสินใจ¹¹

Walter D. Macnuson ได้ทำการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนนั้น ประกอบด้วย คุณลักษณะทางด้านส่วนตัว และด้านวิชาชีพ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความรอบรู้ มีอารมณ์มั่นคง มีความจริงใจ เป็นกันเอง มีอารมณ์ขัน เปิดเผย เข้าใจง่าย มีความมั่นคงและมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ มีความสามารถในการติดต่อกับผู้อื่น ได้ดี มีความรู้ในวิชาการบริหารดี รู้จักมอบหมายงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และมีความสามารถในการตัดสินใจดี¹²

เนื่องจากการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือครั้งนี้ เป็นการวิจัยสองลักษณะ คือ นอกจากจะศึกษาเพื่อหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว ยังมีการประเมินคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือคนปัจจุบันอีกด้วย ฉะนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอย่างกว้างขวางและสอดคล้องกับการบริหารงานในวิทยาลัยเทคนิค อันจะอำนวยประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของคุณลักษณะผู้บริหารฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เพื่อการวิจัยออกเป็น 6 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านร่างกาย คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

ก. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านร่างกาย

เป็นที่ยอมรับกันว่า ภาระหนักของผู้บริหารในทุกหน่วยงาน เป็นภาระกิจที่หนักยิ่ง Robert S. Fisk กล่าวถึงงานของผู้บริหารการศึกษาไว้ว่า จะเกี่ยวกับงานด้านชุมนุมชน งานด้านวิชาการ งานด้านการบริหารบุคคล และงานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ต่าง ๆ¹³ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารจะต้องทำงานหนักอยู่ตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตามมิได้หมายความว่า ผู้บริหารจะทำงานคนเดียว ในความเป็นจริงผู้บริหารจะต้องทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ นั้น ผู้บริหารจะต้องมีবারมีพอสมควร หรือไม่ก็จะต้องมีคุณลักษณะประจำตัวบางประการที่จะก่อให้เกิดศรัทธาในหมู่ผู้ร่วมงาน ด้วยเหตุนี้ ลักษณะทางร่างกายจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร พลตำรวจตรีหลวงอรอดติทธิสิทธิสุนทร ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี โดยอาศัยประสบการณ์จากการที่ได้เคยเป็นนักบริหารมาก่อนว่า

...ผู้บังคับบัญชาที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะอันเกี่ยวกับตน ประกอบด้วย 3 ภูมิ คือ ภูมิรู้ ภูมิธรรมและภูมิฐาน สำหรับเรื่องภูมิฐานนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารจะต้องมีภูมิฐานดี กล่าวคือ จะต้องมีความสง่าผ่าเผย มีความสะอาด หมดจด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความพอเหมาะพอดีในเรื่องรูปร่าง ตลอดจนเครื่องแต่งกาย มีท่วงทีกิริยา วาจาดี ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป มีความพึงพอใจ ให้ความเคารพยำเกรงและไม่ตั้งข้อรังเกียจ....¹⁴

อะนะ รมยานนท์ ได้แยกคุณสมบัตินี้จำเป็นของผู้จัดงาน (Manager) ในสังคม ประชาธิปไตยไว้ 3 ด้าน คือ

....คุณสมบัตินี้เกี่ยวกับอรรถภาพ คุณสมบัตินี้เกี่ยวกับความเจนจัดในเชิง ประกอบวิชาการ และคุณสมบัตินี้เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการจัดงาน สำหรับคุณสมบัตินี้เกี่ยวกับอรรถภาพนั้นเห็นว่า ผู้จัดงานควรมีสภาพอนามัยที่ดี มีความแข็งแรงคงทนในทางร่างกาย (health and physical make-up) โดยกล่าวเปรียบเทียบไว้ว่า หากหัวหน้างานปราศจากคามีสภาพอนามัยที่ดี และความแข็งแรงคงทนในทางร่างกายแล้ว คุณสมบัตินี้ที่อื่น ๆ ย่อมมีสาระประโยชน์น้อยเต็มที....¹⁵

สมบุรณ์ พรรณาภพ กล่าวว่า “คุณลักษณะที่จำเป็นอันจะขาดเสียมิได้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนก็คือ คุณสมบัตินี้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีสภาพทางกายที่ดีและแข็งแรง”¹⁶ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ วิจิตร วรุตบางกูร ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสุขภาพดี ทั้งที่เป็นสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต เพราะว่าสุขภาพจะเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและสามารถทำงานของตนได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ”¹⁷ การที่จะเป็นผู้บริหารที่มีสุขภาพดีประการหนึ่งนี้จะต้องหลีกเลี่ยงสารเสพติดทุกชนิด รวมทั้งสุราและบุหรี่ ดังที่กองป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร แดลงว่า การสูบบุหรี่เป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้เกิดโรคมะเร็งปอด โรคถุงลมโป่งพอง โรคหลอดเลือดหัวใจแข็งตัว และสมองเสื่อมสมรรถภาพ เป็นต้น¹⁸ สำหรับพิษจากสุรานั้น รัตนา บรรณาธรรม

ได้ชี้ให้เห็นว่า “ทำให้เกิดโรคตับอักเสบ โรคตับแข็ง โรคมะเร็งตับ ตับอ่อนอักเสบ ไชมัน ในเลือดสูงและอุดตัน อันตรายต่อปอด มะเร็งหลอดคอ นอกจากนี้สุรายังมีพิษต่อระบบประสาท สมองและปลายประสาทอีกด้วย”¹⁹ โรคเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านร่างกาย จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรง กระจกกระเจง แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีความสะอาดหมดจดเหมาะสมกับกาลเทศะ ลักษณะท่าทางและการวางตัวดี ไม่ดื่มสุราและไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ

ข. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์

จิตใจและอารมณ์ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นยิ่งอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะจิตใจและอารมณ์ ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกไม่มากก็น้อยและเมื่อผู้บริหารแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกไป ก็ย่อมจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ ตลอดจนทั้งภาพพจน์ที่ผู้ร่วมงานหรือผู้อื่นจะมีต่อผู้บริหาร สิบปนนท์ เกตุทัต ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับผู้สมควรจะดำรงตำแหน่งคณบดีและอธิการบดีในมหาวิทยาลัยไว้หลายประการ คือ

....คุณสมบัติของคณบดีที่สำคัญ ๆ นอกเหนือไปจากคุณสมบัติอื่น ๆ ได้แก่ ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาและประชาชน และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ก็ควรเป็นผู้ที่มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นจากทุกกลุ่ม ทุกคณะ และมีศีลธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและประชาชนเช่นเดียวกัน....²⁰

สวัศดี สุคนธรังษี กล่าวถึงคุณลักษณะทางด้านจิตใจของผู้บริหารว่า “ผู้บริหารควรเป็นผู้มีวุฒิภาวะสูง คือ มีอารมณ์และจิตใจเป็นผู้ใหญ่ มีพลังจิตสูง มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงาน”²¹ ส่วน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ กล่าวถึงความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า “หมายถึงสภาพความสมบูรณ์ทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ไม่มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท หรือพฤติกรรมผิดปกติ ตลอดจนการปรับตัวในสังคมได้อย่างเป็นสุข”²² ผู้บริหารที่มีสุขภาพจิตดีก็จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและช่วยให้มีวินิจฉัยที่ดี สุขชาติ โสมประยुर กล่าวถึงลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตที่ดีว่า มีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเองได้ดี เช่น ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ สามารถยอมรับความผิดหวังได้อย่างกล้าหาญ มีใจกว้างพอที่จะยอมรับและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น เป็นต้น

2. เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจผู้อื่นได้ดี เช่น ให้ความสนใจหรือรักใคร่แก่ผู้อื่นได้ มีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคนอื่นได้อย่างราบรื่น เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดีได้

3. เป็นผู้ที่สามารถเผชิญกับความจริงแห่งชีวิตได้ดี เช่น มีความรับผิดชอบอย่างสมบูรณ์ต่อปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับตนเอง สามารถปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นเสมอเมื่อมีเวลาและโอกาส พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาชีวิต²³

สรุปได้ว่า ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ที่ดีนั้น ควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวุฒิภาวะสูง ไม่มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเองได้ดี ไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ตลอดจนเป็นผู้ที่สามารถเผชิญกับความจริงแห่งชีวิตได้

ค. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

เรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อคนอื่น เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ผู้บริหารทุกคนจะต้องให้ความสำคัญ Kieth Davis ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า “หมายถึง ความสามารถในการประสานประโยชน์ของคนในสภาพการทำงาน ซึ่งจงใจให้เขาร่วมกันผลิตร่วมกันทำ โดยสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ใจดีและความพึงพอใจในสังคม”²⁴ อรุณ รักธรรม กล่าวถึงมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า “เป็นความเกี่ยวพันระหว่างคนคนหนึ่งกับคนอื่น ๆ ระหว่างสมาชิกของกลุ่ม ระหว่างคนในองค์การหนึ่งกับอีกองค์การหนึ่ง ตลอดจนระหว่างคนหลาย ๆ คน กลุ่มหลาย ๆ กลุ่ม องค์การหลาย ๆ องค์การ ในวัฒนธรรมหนึ่งกับอีกวัฒนธรรมหนึ่ง”²⁵ ธรรมรส โชติคุณุชกร กล่าวโดยสรุปว่า มนุษยสัมพันธ์จะเกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญอยู่ 4 เรื่อง คือ

1. พฤติกรรมของคน อันจะก่อให้เกิดความผาสุกในการดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น

2. การจูงใจ อันเป็นแรงกระตุ้นและเป็นพลังจูงใจให้เปลี่ยนแปลง
3. กลุ่มปฏิบัติงาน อันเกิดขึ้นจากการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลกับหน่วยงาน²⁶

สมบุรณ์ พรรณาภพ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะค่านิยมของสัมพันธที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารว่า ประกอบด้วย

1. ไบหนักที่ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. การวางตนอย่างสม่ำเสมอ หรือมีความเสมอต้นเสมอปลายในทุกกรณี
3. รู้จักยกย่องชมเชยผู้อื่นอย่างจริงใจในโอกาสที่เหมาะสม
4. รู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่
5. สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
6. เป็นบุคคลที่เปิดเผยมุมมองไปตรงมา เข้าใจง่ายและรู้จักรักษาสผลประโยชน์ของส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
7. เป็นมิตรกับบุคคลทั่วไป²⁷

ในขณะที่สายัณห์ จันทรวิภาสวงศ์ กล่าวว่

....การจะเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะต้องถึงพร้อมด้วย 2 แนวทาง คือ การเรียนรู้ทำความเข้าใจคนอื่นและการเรียนรู้ทำความเข้าใจ และปรับปรุงตนเอง แล้วปรับสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ทั้งสองแนวทางเข้าด้วยกัน พร้อมกันนี้ก็ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ไว้หลายประการ เช่น ต้องมีความจริงจังและจริงใจ ช่างสังเกตและรอบรู้สถานการณ์ ไม่ถือตัว ดิมตัว เย่อหยิ่ง หรือดูถูกคน รู้หลักการของการสื่อสาร พูดเป็น ไมใช่แต่ว่าพูดได้ ออกคำดังเป็น ตีและชมคนเป็น เป็นผู้ใหญ่ทั้งอารมณ์และจิตใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือวางแผนการทำงาน มีน้ำใจ ยุติธรรม ร่าเริงอยู่เสมอ ทำตัวให้เป็นที่น่าศรัทธาเชื่อมั่นในความสามารถของ

คนอื่น ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักปรีชาที่ดี มีจรรยาบรรณในการเก็บ
ความลับ เป็นต้น²⁸

จึงพอสรุปได้ว่า ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความ
สามารถในการประสานประโยชน์ของคนในสภาพการทำงาน ซึ่งจงใจให้เข้าร่วมกันผลิตร่วม
กันทำโดยสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ จิตใจและความพึงพอใจในสังคม จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง
สำคัญ คือ พฤติกรรมของคน การจงใจ กลุ่มปฏิบัติงานและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อ
บุคคลหรือบุคคลกับหน่วยงาน

ง. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์

ความรู้และประสบการณ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักบริหาร ดังจะเห็นได้จากการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดคกฏเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2517 โดยได้
ระบุถึงคุณสมบัติของครูใหญ่ในด้านความรู้และประสบการณ์ว่า ครูใหญ่ควรมีวุฒิไม่ต่ำกว่า
อนุปริญญา และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือไม่น้อยกว่า
3 ปี สำหรับผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับปริญญาตรีมาโดยเฉพาะ²⁹ Robert L. Katz
กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกระดับว่าจะประกอบด้วย 3 ทักษะ คือ

1. ทักษะด้านเทคนิค หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการ
การพิเศษเฉพาะอย่างลึกซึ้ง คือ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ด้านใดด้านหนึ่ง
หรือหลาย ๆ ด้าน อย่างแท้จริง ปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่างได้

2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถ
ในการทำงานร่วมกับคนอื่น มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับ
สมาชิกของกลุ่มเพื่อประสิทธิภาพขององค์การ

3. ทักษะด้านความรู้รอบรู้ คือ ผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ
อย่างกว้างขวาง มองเห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ และรอบรู้ใน
ทุก ๆ เรื่อง³⁰

วิจิตร วรุตบางกูร กล่าวว่า ความรู้และประสบการณ์เป็นคุณสมบัติที่เกี่ยวกับงาน
ในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะ และผู้บริหารการศึกษาควรมีความรู้และประสบการณ์ใน
เรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของงาน
2. ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา
3. ความรู้เท่าทันเหตุการณ์
4. ความรู้และประสบการณ์ในวิชาการบริหาร³¹

สมบูรณ์ พรรณภาพ มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า ความรู้และประสบการณ์เป็นเรื่องจำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน พร้อมทั้งได้แยกความรู้และประสบการณ์ที่ผู้บริหารควรมี ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ความรอบรู้อย่างกว้างขวางในวิชาการต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่าศิลปศาสตร์ ความรู้ในทางวิชาชีพ และความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล
2. ระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ หมายถึง การนำเอาระดับการศึกษาและระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานทางความรู้ของผู้บริหารโรงเรียน เช่น ระยะเวลาที่เรียนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา หรือระยะเวลาของการทำงาน³²

ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์จึงหมายถึง คุณสมบัติที่เกี่ยวกับงานในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งได้แก่ ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่า ศิลปศาสตร์ ความรู้ในทางวิชาชีพและความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ส่วนระดับและระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานทางความรู้ของผู้บริหาร

จ. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

ในทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมขนาดใหญ่หรือสังคมขนาดเล็ก ย่อมประกอบไปด้วยผู้นำเสมอ องค์การบริหารทุกระดับจึงต้องมีผู้นำคละกันกันไป R.H.Hall กล่าวว่า ลักษณะความเป็นผู้นำเป็นแบบเฉพาะอย่างหนึ่งของการมีอำนาจ ซึ่งจะส่งอิทธิพลไปถึงพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มนั้น ๆ และมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการทำงานของกลุ่ม อันจะนำมาซึ่งความเจริญหรือความเสื่อมของกลุ่มโดยส่วนรวมได้³³ ผู้นำและผู้บริหารอาจจะเป็น

บุคคลคนเดียวหรือคนละคนก็ได้ ซึ่งหากผู้นำและผู้บริหารเป็นบุคคลเดียวกัน ก็จะทำให้กิจการขององค์กรหรือสถาบันนั้น ๆ มีความเจริญก้าวหน้า ภัยโยย สาธาร ใด้ให้คำจำกัดความของคำว่า ผู้นำ ไว้ว่า “ผู้นำ คือบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มคนหลาย ๆ คน ที่มีอำนาจ มีอิทธิพล หรือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งของเขาได้”³⁴ George R. Terry มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “ผู้นำคือผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในสังคม เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นอย่างแท้จริงและจริงใจ เพื่อให้บรรลุซึ่งจุดมุ่งหมายของกลุ่ม”³⁵ Morphet และ Others ก็มีความคิดเห็นทำนองเดียวกันว่า “ผู้นำคือผู้ที่มีอิทธิพลต่อการกระทำการแสดงพฤติกรรมความเชื่อถือ ความรู้สึกต่อบุคคลในสังคมหรือในกลุ่ม โดยที่คนในสังคมหรือในกลุ่มต่าง ๆ ก็ยอมรับ”³⁶ ส่วน Andrew W. Halpin ได้ให้ความหมายของผู้นำไว้หลายทัศนะ คือ

1. ผู้นำ คือบุคคลที่มีบทบาทเหนือกว่าผู้อื่น
2. ผู้นำ คือบุคคลที่มีบทบาทหรืออิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น
3. ผู้นำ คือบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการทำให้หน่วยงาน ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
4. ผู้นำ คือผู้ซึ่งได้รับเลือกจากคนอื่นให้เป็นผู้นำ
5. ผู้นำ คือผู้ที่ดำรงตำแหน่งนำในหน่วยงานหรือตำแหน่งหัวหน้างาน³⁷

จึงพอจะสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารนั้น คือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการ หรือคำสั่งของเขาได้ เป็นผู้ที่มึลักษณะหรือคุณสมบัติที่เด่น ทั้งในด้านบทบาทในการวินิจฉัยสั่งการ อำนวยการ จูงใจผู้ร่วมงาน สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือกลุ่มผู้ร่วมงาน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจในการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

ฉ. ผู้บริหารกับคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

ถึงแม้ว่าลักษณะและสภาพของการทำงานในแต่ละหน่วยงาน หรือองค์กรจะแตกต่างกัน อันทำให้หน่วยงานหรือองค์กรต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะ หรือคุณสมบัติที่แตกต่างไปตามไปด้วย แต่โดยลักษณะรวม ๆ แล้ว ทุกหน่วยงานย่อมต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกันมากนัก พงษ์ เพชรบูรณิณ เห็นว่า

...หัวหน้างานควรมีศิลปะหรือเทคนิคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีเทคนิคหรือมีศิลปะในการสั่งงาน เช่น คำสั่งจะต้องชัดเจน ผู้รับคำสั่ง สามารถปฏิบัติได้ทันที ใช้อ้อยคำน้ำเสียงและท่าทางให้เหมาะสม เป็นต้น มีเทคนิคในการค้ำหรือตำหนิผู้อื่น เช่น ตำหนิเพื่องานไม่ใช่เพื่อส่วนตัว ไม่ใช่อารมณ์ ไม่ตำหนิต่อหน้าคนอื่น มีข้อเท็จจริง หลักการและเหตุผลที่ดี กรณีที่ต้องลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชา มีเทคนิคและความสามารถที่จะรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คณะ ทำให้เกิดระเบียบวินัยในการทำงาน ยึดหลักการและเหตุผลในการบริหาร หากทางส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความก้าวหน้า และจะต้องส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน....³⁸

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ กล่าวถึงคุณสมบัติในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยทั่วไปไว้ว่า “จะต้องริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ ใจกว้าง รู้จังหวะเวลา รู้ว่าอะไรรีบด่วนและไม่รีบด่วน รับฟังและรู้จักเลือกความเห็นที่ดี หนักเอาเบาสู หนักแน่น อคตชน ไม่ท้อถอย สามารถในการสร้างสรรค์และมีความสามารถในการปรับปรุงงาน”³⁹

คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารจึงหมายถึง ศิลปะหรือเทคนิคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีเทคนิคหรือศิลปะในการสั่งงาน มีเทคนิคในการค้ำหรือตำหนิผู้อื่น มีข้อเท็จจริง หลักการและเหตุผลที่ดี ริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ รู้จังหวะเวลา รับฟังและรู้จักเลือกความเห็นที่ดี หนักเอา เบาสู หนักแน่น อคตชน ไม่ท้อถอย สามารถในการสร้างสรรค์และมีความสามารถในการปรับปรุงงาน

2.2 คุณลักษณะของผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา

แนวความคิดที่ว่า ผู้บริหารกิจการนักศึกษาควรมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างไรวั้น ไม่ปรากฏแพร่หลายมากนัก ส่วนใหญ่จะมีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่ทำงาน กิจการนักศึกษาเฉพาะด้าน เช่น ลักษณะของผู้แนะแนว ลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา หรือลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น William F. Neil ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า

....จะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น และมีความสนใจอย่างแท้จริงในกิจกรรมของนักศึกษา เต็มใจที่จะสละเวลาและกำลังงานเพื่อช่วยงานกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เป็นผู้ที่ตระหนักอยู่เสมอว่าองค์การของนักศึกษา ชุมชนกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษาอย่างกว้างขวาง เป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาการของชุมชนที่ตนจะต้องเข้าไปทำงานด้วยอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่มีความสนใจในตัวนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล และจะต้องมีความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา เป็นต้นว่า เรื่องการเงิน เรื่องเกี่ยวกับเวลา หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรม....⁴⁰

Thomas F. Harrington ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของคณบดีฝ่ายนิสิตนักศึกษาว่า

....มีลักษณะเช่นเดียวกับผู้ให้คำปรึกษา คือ จะต้องมีความเจนจัดในเรื่องของมนุษยสัมพันธ์ นอกเหนือไปจากความรู้ความเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการของคนในวัยผู้ใหญ่ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและโปรแกรมทางการศึกษาต่าง ๆ พร้อมกันนี้ก็เพื่อให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของคณบดีฝ่ายนิสิตนักศึกษาอย่างกว้าง ๆ ไว้ 3 ประการ คือ

1. เป็นผู้ที่มีทักษะไปบนทางการเป็นนักให้ความร่วมมือ มากกว่าที่จะเป็นนักแข่งขันชิงดีชิงเด่น
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงในการนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบ
3. มีความยืดหยุ่นในการใช้อำนาจที่มีอยู่ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ที่เกิดขึ้น⁴¹

Lawrence B. Dennis และ Joseph F. Kauffman มีความเห็นว่า “บทบาทของผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ การช่วยเหลือ สร้างเสริมและสนับสนุนเป้าหมายทางด้านวิชาการ วัฒนธรรมและศิลปะของสถาบัน”⁴² นอกจากนี้ Robert W. Hayes ยังได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เข้ามาแล้วนี้ว่า

...ผู้ที่ทำงานด้านนักศึกษา ควรเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ในฐานะที่เป็นนักการศึกษา คือ ควรสำเร็จการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์มาโดยเฉพาะ มีฐานะเป็นอาจารย์คนหนึ่งของสถาบัน มีประสบการณ์ในฐานะที่เป็นอาจารย์ คือ ต้องสอนด้วย ควรมิตำแหน่งหน้าที่ประจำและควรจะไปมีส่วนร่วมในคณะกรรมการบริหารต่าง ๆ ของสถาบัน เช่น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการดำเนินงานการรับนักศึกษา คณะกรรมการวิจัย คณะกรรมการจัดทำตารางสอน เป็นต้น และในขณะที่เดียวกันก็จะต้องมีเวลาส่วนหนึ่งสำหรับให้นักศึกษาได้เข้าปรึกษาหารือ....⁴³

ในปี พ.ศ. 2518 พิชญ ภาสข ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

....งานที่เกี่ยวกับกิจการนักศึกษา ส่วนใหญ่จะรวมอยู่กับฝ่ายปกครองและสวัสดิการ การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ส่วนใหญ่วิทยาลัยครูไม่ได้จัด ถึงแม้ว่าทุกวิทยาลัยจะมีห้องพยาบาลประจำ แต่บุคลากรที่ทำหน้าที่มักใช้อาจารย์ และบุคลากรภายนอกที่จ้างมาชั่วคราว การบริการหอพัก หลายวิทยาลัยยังจัดบริการไม่ดี ปัญหาโดยส่วนรวมที่พบคือ ปัญหาการฝากเด็กเข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก การร้องเรียนให้เปิดรับนักศึกษาเพิ่มเติม นักศึกษาประพฤติผิดระเบียบวินัยของสถานศึกษา นักศึกษาติดยาเสพติด ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายแนะแนวทำงานไม่ได้ผล และปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการนักศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร....⁴⁴

การบริหารกิจการนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคใต้ เป็นหัวข้อที่ จรัส โพธิศิริ ได้ทำการศึกษาวิจัย เมื่อปี พ.ศ. 2518 เช่นเดียวกัน พบว่า โครงสร้างของระบบบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคใต้ส่วนใหญ่แบ่งออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายทะเบียน ฝ่ายแนะแนว เป็นต้น แต่ละฝ่ายมีหัวหน้ารับผิดชอบงานในฝ่ายของตน ฝ่ายปกครองและฝ่ายกิจกรรมมีบทบาทเกี่ยวกับการให้ทุนและให้โทษแก่นักศึกษามากที่สุด⁴⁵ เกษม บุญรมย์ ได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร กิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูเมื่อปี พ.ศ. 2523 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารวิทยาลัยครู-อาจารย์ที่เป็นหัวหน้าและรองหัวหน้าแผนกต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานด้านกิจการนักศึกษาและผู้นำนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

....ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ที่ผู้บริหารต้องการมากที่สุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบ เข้าใจในระเบียบและขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ตนต้องเกี่ยวข้องด้วยและเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบต่องานด้านกิจการนักศึกษา ผลการเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์กับลักษณะที่เป็นจริงปรากฏว่า ลักษณะที่พึงประสงค์กับลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และผู้นำนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์สูงกว่าค่าเฉลี่ยลักษณะที่เป็นจริงเป็นส่วนใหญ่....⁴⁶

จากผลงานวิจัยและแนวคิดของนักวิชาการศึกษาต่าง ๆ จึงพอสรุปได้ว่า ผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรง มีจิตใจเข้มแข็ง เต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบต่องานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในลักษณะของงานกิจกรรมนักศึกษา มีความเป็นผู้นำ กล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ รู้จักกระจายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง และทำงานอย่างมีระบบระเบียบ และอย่างมีขั้นตอน เป็นต้น

3. กิจการนักศึกษา

3.1 ความหมายของงานกิจการนักศึกษา

มีผู้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้หลายท่านคือ Carter V. Good ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไว้ว่า “ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม ในรูปของการให้คำปรึกษาหารือ และการให้สวัสดิการแก่นิสิตนักศึกษา⁴⁷ แนวคิดของ Carter V. Good จึงเน้นในเรื่องของการบริการหรือสวัสดิการที่สถาบันจะจัดให้แก่นิสิตนักศึกษาเป็นสำคัญ ส่วน Dugold S. Arbuckle ถือว่า

....งานกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ควรมีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมไปถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการรับนักศึกษา การบริการตรวจ สุขภาพอนามัยของนักศึกษา การปฐมนิเทศ บริการให้คำปรึกษาหารือ การแนะแนว การให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และความสะดวกเกี่ยวกับพิธีทางศาสนา การจัดบริการเรื่องที่พักอาศัย รวมทั้ง
การบริการอาหารอีกด้วย....⁴⁸

แนวคิดดังกล่าวของ Dugold S. Arbuckle จึงสอดคล้องกับความเห็นของ Poz M. Roos
ผู้ซึ่งได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องปัญหา และอุปสรรคของนิสิตนักศึกษา ในมหาวิทยาลัย
ภาคพื้นเอเชีย อย่างกว้างขวาง และได้สรุปถึงขอบข่ายของงานด้านกิจการนักศึกษาว่า

....ประกอบด้วยการจัดสวัสดิการต่าง ๆ แก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาหารือ
ในทางจิตวิทยา บริการด้านสุขภาพอนามัย การให้บริการด้านอาคารสถานที่
บริการจัดหางาน การช่วยเหลือทางการเงิน บริการแนะแนว การจัดกิจกรรม
นักศึกษา การควบคุมดูแลในเรื่องระเบียบวินัยต่าง ๆ บริการเกี่ยวกับหอพัก
อาหารและการสนับสนุนในเรื่องความร่วมมือระหว่างอาจารย์และนักศึกษา....⁴⁹

ภิญโญ สารท กล่าวว่ กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง “บรรคากิจกรรประกอบหรือ
กิจกรรมนอกหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษานอกโรงเรียน”⁵⁰ ส่วน สมบูรณ์ ทับทิมไทย
กล่าวว่า

....กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง บรรคากิจกรรประกอบ หรือเสริมหลักสูตร
ทั้งหลายที่จัดขึ้นโดยนักศึกษาสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง ทั้งในและ
นอกห้องเรียนโดยความเห็นชอบและสนับสนุนจากโรงเรียน และไม่มีกรให้
หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการ
ศึกษา....⁵¹

สำเนา ขจรศิลป์ ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า

....งานกิจการนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถ
พิจารณาได้ทั้งในแง่การบริหารและในแง่วิธีการดำเนินงาน ถ้าพิจารณาในแง่
บริหารงานกิจการนักศึกษา คือ หน่วยงานที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งขึ้นเพื่อ
ให้บริการแก่นักศึกษาในแง่วิธีการดำเนินงาน งานกิจการนักศึกษา คือ กระบวน
การทางการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาได้จัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการแก่นักศึกษา

และช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านวิชาชีพชั้นสูง สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ....⁵²

ส่วน พีรพันธ์ พาสุข ได้ให้ความหมายของกิจการนักศึกษาว่า หมายถึง “การให้บริการ ให้คำปรึกษาและแนะแนวในเรื่องต่าง ๆ ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านการศึกษา ทุนการศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา”⁵³ พนม แก้วกำเนิด ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไปว่า มีความมุ่งหมายหลักในการดำเนินงานอยู่ 3 ประการ คือ มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา มุ่งช่วยป้องกันปัญหาอันจะเกิดแก่นักศึกษา และมุ่งช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา”⁵⁴ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า

....งานกิจการนักศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อดำเนินการพัฒนาบุคคล การจัดภาวะแวดล้อม การพัฒนากิจกรรม การให้สวัสดิการและบริการแก่นักศึกษา งานกิจการนักศึกษา นอกจากจะเสริมวัตถุประสงค์ของสถาบันด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพิ่มเติมจากสิ่งที่การศึกษาในชั้นเรียน ไม่สามารถจัดให้ได้....⁵⁵

นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย ได้พยายามชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของคำว่า “กิจการ” และ “กิจกรรม” นักศึกษาไว้ว่า

....กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักศึกษากว่าคือ กิจกรรมนักศึกษาจะเน้นที่ตัวนักศึกษาเป็นผู้กระทำ คือ มีส่วนร่วมและดำเนินการจัดด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือแนะนำ และนักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ มิใช่บังคับ ส่วนกิจการนักศึกษานั้นจะหมายถึง งานที่สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ....⁵⁶

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า งานกิจการนักศึกษามีความหมายถึง การจัดดำเนินงานกิจการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาและเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษามีความเจริญงอกงาม

ในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติที่ดีงาม มีระเบียบวินัย มีความคิดใคร่ครวญ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้อยู่เสมอ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์และสามารถดำรงตนอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.2 ขอบเขตของงานกิจการนักศึกษา

Philip A. Trip ได้สรุปถึงภาระหน้าที่ในงานด้านกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป ทั้งในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. ภาระกิจด้านสวัสดิการ เช่น บริการแนะแนว บริการเรื่อง สุขภาพอนามัย บริการเรื่องอาหาร บริการเรื่องการเงิน บริการทดสอบ การจัดหางาน งานศิษย์เก่า
2. ภาระกิจด้านการควบคุม เช่น การรับนักศึกษาเข้าเรียน การเก็บรักษา ทะเบียนประวัติ การดำเนินการเรื่องวินัยนักศึกษา
3. ภาระกิจด้านกิจกรรมร่วมหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น องค์การนักศึกษา กิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
4. ภาระกิจเกี่ยวกับการสอน เช่น การจัดปฐมนิเทศ การสอนซ่อมเสริม การจัดนิสิตนักศึกษาออกไปฝึกสอนหรือฝึกงานตามที่ต่าง ๆ ⁵⁷

ส่วน Alvin Ray Atwood ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยแห่งนาซาเรน เมื่อปี ค.ศ.1970 พบว่า งานด้านกิจการนักศึกษาที่สถาบัน ดำเนินการอยู่ ประกอบด้วย

1. การสรรหาและการคัดเลือกนักศึกษา
2. การรับนักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา
3. การปฐมนิเทศนักศึกษา
4. การลงทะเบียนนักศึกษา
5. การบริการให้คำปรึกษาหารือ
6. การจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การช่วยเหลือนักศึกษาด้านการเงิน
8. การบริการเรื่องที่พักอาศัย
9. การจัดกิจกรรมทางศาสนา
10. บริการเรื่องสุขภาพอนามัยนักศึกษา
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
12. การปกครองนักศึกษา
13. การทดสอบต่าง ๆ
14. การบริการด้านอาหาร
15. การนิเทศการศึกษา⁵⁸

สำหรับ E.G. Williamson และ Theodore R. Sarbin ได้กล่าวถึงลักษณะของงานด้านกิจการนักศึกษาว่า เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของงานด้านบริการและสวัสดิการนักศึกษา
2. การกำหนดนโยบายและแนวทางเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายยอมรับในนโยบายนั้น ๆ
3. การประสานงานต่าง ๆ กับฝ่ายธุรการและฝ่ายวิชาการของสถาบัน
4. การสร้างเสริมความสัมพันธ์เพื่อความร่วมมือของบุคลากรในการปฏิบัติงาน
5. การคัดเลือกมอบหมายและนิเทศบุคลากร
6. งานเกี่ยวกับการเงินของฝ่ายกิจการนักศึกษา
7. การฝึกอบรมบุคลากรภายในฝ่ายของตน
8. การจัดเก็บและรักษาทะเบียนนักศึกษา
9. การริเริ่มทดลองและแสวงหาวิธีการใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน
10. การประเมินการดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษา⁵⁹

จากแนวความคิดเรื่องงานกิจการนักศึกษาคงกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า งานกิจการนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีขอบเขตเกี่ยวข้องและครอบคลุมการดำเนินงาน 3 ลักษณะ คือ

ประการแรก งานกิจการนักศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อการสร้างเสริมและพัฒนา บุคลิกภาพและคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมพัฒนาและ ปาเพื่อประโยชน์และกิจกรรมสหกรณ์การ เป็นต้น

ประการที่สอง งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา เช่น การแนะแนว บริการให้คำปรึกษาหารือ บริการเรื่องสุขภาพอนามัย การจัดสวัสดิการ เรื่องการเงินหรือทุนการศึกษา เป็นต้น

ประการที่สาม งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหาที่อาจเกิด ขึ้นกับนักศึกษา เป็นต้นว่า การปกครองและวินัยนักศึกษา การปฐมนิเทศและปัจฉินิเทศ ตลอดจนดูแลในเรื่องความปลอดภัยของนักศึกษา

3.2 งานกิจการนักเรียนนักศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งระเบียบของกรม อาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาไว้ว่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการ ควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการ พิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการพยาบาลและหอพักและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย⁶⁰

งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครองในการแก้ปัญหาและแนะแนวอาชีพ วางแผนการจัดหางาน และฝึกงานให้แก่นักเรียนนักศึกษา หน้าที่และขอบข่ายของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ และประสานงานกับทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาของนักเรียนนักศึกษา
2. ให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา
3. วางแผนการจัดหางาน การฝึกงานให้แก่นักเรียน นักศึกษา
4. ติดต่อประสานงานกับแหล่งงาน สถานประกอบการเพื่อการฝึกงานและ
การจัดหางานให้แก่นักเรียน นักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ
6. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
7. ติดตามผลต่าง ๆ เช่น ผลให้คำปรึกษา แนะนำ ผลการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการลาออกระหว่างปีการศึกษา
8. ประเมินผลต่าง ๆ ของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน
9. วิจัยสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มียานทำและเสนอแนะทางแก้ไข⁶¹

งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น กิจกรรมชมรม ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ส่งเสริมการกีฬาทั้งในและนอกสถานศึกษา หน้าที่และขอบข่ายของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีดังนี้

1. ดำเนินการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษาตามระเบียบของทางราชการ
2. ดำเนินการจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา เช่น องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) องค์การนักศึกษกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อศท.) องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อษท.) องค์การช่างศิลป์หัตถกรรมแห่งประเทศไทย (อสท.)
3. จัดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาท้องถิ่น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ
4. ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ถูกเสียและเนตรนารี
5. ขอยกเว้นการเข้ารับราชการทหารของนักเรียนนักศึกษา
6. จัดหาอุปกรณ์กีฬาและพยานามัยของสถานศึกษา
7. อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนนักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา
8. ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา โดยการจัดแข่งขันกีฬาภายในและนอกสถานศึกษา และให้ความร่วมมือแก่ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการกีฬา⁶²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานโครงการพิเศษ หมายถึง งานพิเศษที่ดำเนินการโดยประสานงานกับจังหวัด กรม กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งานโครงการ อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง หน้าที่และขอบข่ายงานโครงการพิเศษ มีดังนี้

1. ดำเนินงานโครงการพิเศษของสถานศึกษา เช่น งานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด งานป้องกันและแก้ปัญหาการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา งานการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ งานโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
2. ประสานงานโครงการพิเศษกับจังหวัด กรม กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
4. รายงานการปฏิบัติในหน้าที่ตามลำดับชั้น
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย⁶³

งานปกครอง หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการปกครองดูแลแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับ ความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนลงโทษนักเรียนนักศึกษาที่กระทำความผิด หน้าที่และขอบข่ายของงานปกครอง มีดังนี้

1. ปกครอง ดูแลนักเรียนนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
2. ประสานงานกับครู-อาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในสถานศึกษา
3. ประสานงานกับตำรวจนักเรียนและนักศึกษา เจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองในการแก้ปัญหาคความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา
4. ลงโทษหรือเสนอการลงโทษนักเรียนนักศึกษาผู้กระทำความผิด⁶⁴

งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการ การจัดหาทุน ดูแลน้ำดื่ม ร้านอาหาร งานพยาบาล และดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในหอพัก หน้าที่และขอบข่ายของงานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก มีดังนี้

1. รับผิดชอบงานสวัสดิการภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษาและมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ
3. จัดเรื่องน้ำดื่ม ดูแลร้านอาหาร คุณภาพอาหาร ให้บริการเกี่ยวกับ
ไปรษณีย์ภัณฑ์
4. ดำเนินการเกี่ยวกับงานพยาบาลในสถานศึกษา เช่น จัดห้องพยาบาล จัด
หยาไปไว้ประจำห้องพยาบาล จัดทำบัตรสุขภาพและดำเนินการตรวจสอบภาพ
นักเรียนนักศึกษาประจำปีส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้เรื่องการป้องกัน
โรคติดต่อ รวมทั้งสารเสพติด ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องปฐมพยาบาลแก่นักเรียน
นักศึกษา
5. ปฐมพยาบาลนักเรียนนักศึกษาที่เกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษา
6. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง ในกรณีที่นักเรียนนักศึกษาเกิดอุบัติเหตุ
และเจ็บป่วย ติดต่อแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อนามัยมาปฐมพยาบาล ในสถานศึกษา
ประจำปี
7. ให้ความสะดวกแก่นักเรียนนักศึกษาในการเข้าหอพัก
8. ดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา
9. ดูแลทรัพย์สิน ดูแลรักษาความสะอาดและจัดสวัสดิการต่าง ๆ ในหอพัก⁶⁵

ศิริ รอดบุญธรรม ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัย
ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2522 พบว่า

....ปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัยของนักศึกษา วิทยาลัยเอาใจใส่น้อยมาก
วิทยาลัยเคร่งครัดต่อระเบียบการปกครอง โดยจัดทำคู่มือให้นักศึกษานักศึกษา
ส่วนใหญ่ ประพฤติผิดวินัยในด้านการแต่งกาย เมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา ครู-
อาจารย์เอาใจใส่น้อย ในด้านการจัดกิจกรรมไม่ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา
เท่าที่ควร และกิจกรรมที่จัดมีน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมภายนอก เช่น การแข่ง
ขันกีฬา ตลอดจนการจัดประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษา....⁶⁶

ปี พ.ศ. 2527 กัญชลี มังพิมล ได้ทำการศึกษาเรื่องงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า

....งานกิจการนักศึกษาที่ศึกษาประกอบไปด้วยงานย่อย คือ งานกิจกรรมนักศึกษา งานปกครอง งานสวัสดิการและพยาบาล งานแนะแนวบริการงานอาชีพและฝึกงาน งานกีฬาและพละนันทนาการ และงานนักศึกษาวิชาอาหาร ด้านความต้องการของนักศึกษานักศึกษา ต้องการเข้าร่วมอภิปรายในเรื่องความไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมในวิทยาลัย ต้องการน้ำดื่มและอาหารที่สะอาด ต้องการอุปกรณ์กีฬา ต้องการคำแนะนำการสมัครงานและศึกษาต่อ และต้องการให้มีสหกรณ์....⁶⁷

รสนิน เลิศสมบูรณ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

....โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในเกณฑ์มาก 8 ด้าน คือ การรับและการแบ่งกลุ่มนักเรียน การประชุมนิเทศนักเรียน การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การทำทะเบียนและรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน การจัดกิจกรรมของนักเรียน การบริการเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยนักเรียน การจัดและบริการแนะแนว และการจัดทุนอุดหนุนการศึกษา....⁶⁸

ผลจากงานวิจัยและระเบียบของกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 จึงพอสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนนักศึกษากองกรมอาชีวศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาหารือแก่นักศึกษาและผู้ปกครองในการแก้ปัญหา แนะนำอาชีพ วางแผนการฝึกงาน จัดและดำเนินกิจกรรมต่างในสถานศึกษา รวมทั้งงานพิเศษที่ดำเนินการ โดยประสานงานกับจังหวัด กรม กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปกครองดูแล แก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความประพฤติของนักศึกษา งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการ การจัดหาทุน ดูแลน้ำดื่ม ร้านอาหาร งานพยาบาล และดูแลความประพฤติของนักศึกษาในหอพัก เป็นต้น ดังนั้น ผู้ที่จะทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จึงน่าจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่ดี มีจิตใจเข้มแข็ง

ไม่หวั่นไหว เมื่อได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ เต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงาน
 ด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนั้นจะ
 ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในลักษณะของงานกิจกรรมนักศึกษา มีคุณลักษณะด้าน
 ความเป็นผู้นำและเป็นผู้มีความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

- 1 จรูญ มลิินทร์ และคนอื่น ๆ, พจนานุกรมศัพท์การศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2502), หน้า 586.
- 2 เคโซ สวานานนท์, “บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน,” วิทยาสาร (ตุลาคม, 2528), หน้า 22-23.
- 3 Gerdon W.Allport, Pattern and Growth in Personality (New York : Rinehart and Winston, 1961), pp. 81-82.
- 4 Raymond B.Cattell, Personality (Illinois : McGraw-Hill Co.Inc, 1950), pp. 9-34.
- 5 พันธ์ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 45-48.
- 6 วิญญู อังคนารักษ์, วิธีทำงานให้ได้ดี (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 1-6.
- 7 ระวี ภาวิไล, “การแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย,” รายงานการสัมมนาเรื่องระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 82-85.
- 8 จำรัส ค้วงสุวรรณ, “การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520, หน้า 44-45.
- 9 ไพบุลย์ ทองใย, “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 6,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531, หน้า ฅ.

10 อนันต์ มาสวัสดิ์, “การศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก,” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*, 2518, หน้า 43-45.

11 เฉลิม รัชชนะกุล, “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11,” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2524, หน้า 120-121.

12 Walter D. Macnuson, “Characteristics of Successful School Business Managers,” (*Dissertation Abstract International 32, 1971*), p. 133 A.

13 Robert S. Fisk, “The Task of Educational Administration,” in *Administrative Behavior in Education* edited by R.S. Campbell and R.T. Gregg (New York : Harper and Row, 1957), pp. 211-225.

14 หลวงอรรดสิทธิ์ สติพิศุนทร, “ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร,” *วารสารข้าราชการ* (ตุลาคม, 2516), หน้า 54.

15 ณะ ระฆานนท์, *การจัดงานตามหลักวิทยาศาสตร์* (พระนคร : ม.ป.ท. 2508), หน้า 76, อนุสรณ์พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพอำมาตย์เอกพระชินดิษฐบดี (อำนาจ ระฆานนท์) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 20 มกราคม 2508.

16 สมบูรณ์ พรธนาภพ, *หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2521, หน้า 253.

17 วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ, *การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น* (สมุทรปราการ : โรงพิมพ์ขนิษฐการพิมพ์, 2523), หน้า 76.

18 สำนักอนามัย, “บุหรี,” (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานอนามัย 2537), หน้า 2.

19 รัตนา บรรณาธรรม, “พิษภัยจากสุรา,” วารสารต่อต้านยาเสพติด (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2536), หน้า 27.

20 สิปพนนท์ เกตุทัต, “แนวคิดเรื่องผู้สมควรดำรงตำแหน่งบริหารมหาวิทยาลัยและระบบเลือกตั้ง,” ในรายงานการสัมมนาเรื่องระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 96-97.

21 สวัสดิ์ สุคนธรังษี, “นักบริหารคือใคร,” วารสารนักบริหาร (มกราคม, 2514), หน้า 26.

22 เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ, สุขภาพจิตเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เจมส, 2518), หน้า 5.

23 สุชาติ โสมประยูร, สุขวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 151-152.

24 Kieth Davis, Human Relations at Work 2d ed. (New York : McGraw-Hill Book Co., 1962), pp. 4-5.

25 อรุณ รักธรรม, หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 39-40.

26 ธรรมรส โชติบุญขร, มนุษยสัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เจมส, 2519), หน้า 9.

27 สมบูรณ์ พรรณาภพ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 252.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28 สายัณห์ จันทรวิภาสวงศ์, “มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงานของผู้เ้า,” วารสารเพิ่มผลผลิต (มกราคม 2520), หน้า 11-17.

29 กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2517 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518), หน้า 23.

30 Robert L.Katz, “Skill of an Effective Administrator,” Harvard Business Review (January-February, 1955), pp. 33-42.

31 วิจิตร วรตบางกูร และคณะ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 75.

32 สมบูรณ์ พรรณากพ, สิ่งที่ได้เ้ามาแล้ว, หน้า 251-252.

33 R.H. Hall, Organization : Structure and Process (New Jersey : Prentice-Hall, 1972), p. 115.

34 ภิญ โย สาร, สิ่งที่ได้เ้ามาแล้ว, หน้า 145.

35 George R.Terry, Principles of Management (Homewood, Illinois : Richard D, Irwin Co., 1960), p. 5.

36 Edgar Morphet, and others, Educational Organization and Administration (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hell, 1967), p. 122.

37 Andrew W.Halpin, Theory and Research in Administration (New York : McMillan Co., 1966), pp. 27-28.

- 38 พจน์ เพชรบุรณิณ, “วิธีการและศิลป์ในการปฏิบัติงานของหัวหน้างาน,” วารสาร
นักบริหาร (มกราคม, 2511), หน้า 17.
- 39 นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.
- 40 William F.Neil, “The Student Activities Sponsor,” School Activities, (April, 1969), pp. 3-4.
- 41 Thomas F.Harrington, Student Personnel Work in Urban Colleges (New York : Intent Educational Publishers, 1974), pp. 293-298.
- 42 Lawrence B.Dennis and Joseph F.Kauffman, The College and the Student (Washington, D.C. : American Council on Education, 1968), p. 154.
- 43 Robert W.Hayes, “The Student Personnel Worker as an Education : A New Model for the College Counselor,” In Student Personnel Work in Urban Colleges (New York : Intent Educational Publishers, 1974), pp. 228-229.
- 44 ทิษณู ผาสุข, “การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, บทคัดย่อ.
- 45 จรัส โพธิศิริ, “การบริหารกิจการนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคใต้,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, บทคัดย่อ.
- 46 เกษม บุญรัมย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า จ-ฉ.
- 47 Carter V.Good, Dictionary of Education 3d ed. (New York : McGraw-Hill Book Co., 1973), p. 563.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

48 Dugold S.Ar Buckley, Student Personnel Services in Higher Education (New York : McGraw-Hill Book Co., 1952), p. 22.

49 Poz M. Roos, “Student Personnel Services : An Asian University,” Student Problems in Southeast Asian University (Malaysia : University of Malaysia, 1969), pp. 86-90.

50 ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516), หน้า 228.

51 สมบูรณ์ ทับทิมไทย, “กิจกรรมนักเรียน,” แนะแนว ปีที่ 12 (เมษายน-พฤษภาคม, 2521), หน้า 27.

52 สำเนา ขจรศิลป์, หลักการกิจการนักศึกษา (กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525), (เอกสารอัดสำเนา) หน้า 6.

53 ธีรพันธ์ พาดสุข, ประชุมนิเทศนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525), หน้า 6.

54 พนม แก้วกำเนิด, “บทบาทและหน้าที่ของรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา,” เอกสารการสัมมนาผู้ดำเนินกิจกรรมร่วมหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (20-22 กรกฎาคม, 2520), หน้า 24.

55 วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, “งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา,” นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ภาควิชาอุดมศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 36.

56 นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 34.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

57 Philip A.Trip, "Student Personnel Administration," in ASAS. Knowledge, Handbook of College and University Administration : Academic (New York : McGraw-Hill Book Co., 1970), pp. 6-7.

58 Alvin Ray Atwood, "A Study of Student Personnel Services Available in Colleges of the Church of the Nazarene in the United States with Certain Recommendations for Improvement," Dissertation Abstracts Vol.34, No.7 (Jan, 1973), p. 4402 A.

59 E.G. Williamson and Theodore R.Sarbin, "Student Personnel Work," in Encyclopedia of Education Research (New York : McMillan Co., 1956), p. 129.

60 กรมอาชีวศึกษา, "ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529." (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 6. (อัครสำเนา)

62 เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

62 เรื่องเดียวกัน.

63 เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

64 กรมอาชีวศึกษา, "ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529," (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 13. (อัครสำเนา)

65 เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

66 ศิริ รอดบุญธรรม, "การบริหารกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา," วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, บทคัดย่อ.

⁶⁷ กัญชสี มักพิมล, “งานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 12 สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527, บทคัดย่อ.

⁶⁸ รสสิน เลิศสมบุญ, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร,” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525, บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 8 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรของการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ 8 สถานศึกษา จำนวน 248 คน (ตามรายละเอียดในตารางที่ 1) โดยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ประกอบด้วยผู้อำนวยการ 8 คน หัวหน้าคณะวิชา 48 คน และ หัวหน้าแผนกวิชา 48 คน รวม 104 คน (ตามรายละเอียดในตารางที่ 2)

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้างาน 40 คน และอาจารย์ที่ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 104 คน รวม 144 คน (ตามรายละเอียดในตารางที่ 3)

ตารางที่ 1
แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา

หน่วย : คน

สถานศึกษา	ผู้บริหาร	อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษา	รวม
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	13	18	31
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	13	17	30
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	13	20	33
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	13	17	30
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	13	17	30
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	13	19	32
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	13	19	32
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	13	17	30
รวม	104	144	248

ที่มา : กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2536

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนประชากรประเภทผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ผู้ชำนาญการ	หัวหน้าคณะวิชา								หัวหน้าแผนกวิชา					รวม										
		ช่างเทคนิค		ช่างไฟฟ้า		ช่างโยธา		เทคโนโลยีพื้นฐาน		ตามอายุ		ช่างยนต์		ช่างโรงงาน		ช่างประกอบผลิตภัณฑ์		ช่างไฟฟ้า		ช่างอิเล็กทรอนิกส์		ช่างก่อสร้าง			
		ช่างยนต์	ช่างโลหะ	ช่างช่างกล	ช่างช่างไฟฟ้า	ช่างช่างโยธา	ช่างช่างเทคโนโลยี	ช่างช่างพื้นฐาน	ช่างช่างตามอายุ	ช่างช่างยนต์	ช่างช่างโรงงาน	ช่างช่างประกอบผลิตภัณฑ์	ช่างช่างไฟฟ้า	ช่างช่างอิเล็กทรอนิกส์		ช่างช่างไฟฟ้า	ช่างช่างอิเล็กทรอนิกส์	ช่างช่างก่อสร้าง							
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคจตุรทิศ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
รวม	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	104

หน่วย : คน

ที่มา : กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2536

ตารางที่ 8

แสดงจำนวนประชากรประเภท อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำนวนตามสถานศึกษา

หน่วย : คน

สถานศึกษา	งานปกครอง		งานสวัสดิการ พยาบาลและหอพัก		งานกิจกรรม นักศึกษา		งานแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน		งานโครงการพิเศษ		รวม
	หัวหน้างาน	ผู้ร่วมงาน	หัวหน้างาน	ผู้ร่วมงาน	หัวหน้างาน	ผู้ร่วมงาน	หัวหน้างาน	ผู้ร่วมงาน	หัวหน้างาน	ผู้ร่วมงาน	
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	1	6	1	1	1	3	1	1	1	2	18
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	1	6	1	1	1	3	1	1	1	1	17
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	1	6	1	1	1	6	1	1	1	1	20
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	1	6	1	1	1	3	1	1	1	1	17
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	1	6	1	1	1	3	1	1	1	1	17
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	1	5	1	2	1	3	1	2	1	2	19
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	1	6	1	1	1	4	1	1	1	2	19
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	1	5	1	1	1	3	1	1	1	2	17
รวม	8	46	8	9	8	28	8	9	8	12	144

ที่มา : กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2536

2. กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชาที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 104 คน สุ่มตัวอย่างมาเพียง 88 คน การสุ่มตัวอย่างดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารจากประชากรผู้บริหารของวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 8 แห่ง จำนวน 104 คน ในการคำนวณ ใช้สูตรของ Yamane¹ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารจำนวน 83 คน

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกตัวอย่างผู้วิจัย ได้ดำเนินการเลือกตัวอย่างจากประชากรฝ่ายบริหารวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ด้วยวิธีการสุ่มแบบแยกประเภท² (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. ผู้อำนวยการ มีประชากร 8 คน ได้นำมาเป็นตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 8 คน
2. หัวหน้าคณะวิชา มีประชากรวิทยาลัยละ 6 คน จำนวน 8 วิทยาลัย รวม 48 คน ได้เลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย วิทยาลัยละ 5 คน ได้ตัวอย่าง รวม 40 คน
3. หัวหน้าแผนกวิชา มีประชากรวิทยาลัยละ 6 คน จำนวน 8 วิทยาลัย รวม 48 คน เลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบง่าย วิทยาลัยละ 5 คน ได้ตัวอย่างรวม 40 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างจากประชากรฝ่ายบริหารวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ที่ผู้วิจัยเลือกไว้จำนวน 88 คน มากกว่าที่คำนวณได้ในขั้นตอนที่ 1 จำนวน 5 คน ถือว่าเป็นจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้ (รายละเอียดในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประเภทผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา

หน่วย : คน

สถานศึกษา	ผู้อำนวยการ		หัวหน้าคณะวิชา		หัวหน้าแผนกวิชา		รวม	
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	1	1	6	5	6	5	13	11
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	1	1	6	5	6	5	13	11
รวม	8	8	48	40	48	40	104	88

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 144 คน สุ่มตัวอย่างมา 120 คน การสุ่มตัวอย่างดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จากประชากรในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง จำนวน 144 คน ในการคำนวณใช้สูตร ของ Yamane ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 106 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกตัวอย่างจากประชากรที่เป็นอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ด้วยวิธีการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) ดังนี้

1. หัวหน้างาน มีประชากร 40 คน ได้นำมาเป็นตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 40 คน
2. อาจารย์ผู้ร่วมงาน มีประชากร 104 คน เลือกตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 80 คน ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 งานปกครอง มีประชากรรวม 46 คน สุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 4 คน ได้ตัวอย่าง จำนวน 32 คน

2.2 งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก มีประชากรรวม 9 คน สุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 1 คน ได้ตัวอย่างจำนวน 8 คน

2.3 งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีประชากรรวม 28 คน สุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 3 คน ได้ตัวอย่างจำนวน 24 คน

2.4 งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน มีประชากรรวม 9 คน สุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 1 คน ได้ตัวอย่างจำนวน 8 คน

2.5 งานโครงการพิเศษ มีประชากรรวม 12 คน สุ่มตัวอย่างมาวิทยาลัยละ 1 คน ได้ตัวอย่างจำนวน 8 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นอาจารย์ ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ที่ผู้วิจัยเลือกไว้ จำนวน 120 คน มากกว่าที่คำนวณได้ในขั้นตอนที่ 1 จำนวน 14 คน ถือว่าเป็นจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้ (รายละเอียดในตารางที่ 5 และตารางที่ ๑)

ตารางที่ 5

แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา

หน่วย : คน

สถานศึกษา	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	13	11	18	15
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	13	11	17	15
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	13	11	20	15
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	13	11	17	15
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	13	11	17	15
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	13	11	19	15
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	13	11	19	15
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	13	11	17	15
รวม	104	88	144	120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ๑

แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างประเภทอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษา

หน่วย : คน

สถานศึกษา	งานปกครอง				งานสวัสดิการพยาบาล และหอพัก				งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา				งานแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน				งานโครงการพิเศษ				รวม	
	หัวหน้างาน		ผู้ร่วมงาน		หัวหน้างาน		ผู้ร่วมงาน		หัวหน้างาน		ผู้ร่วมงาน		หัวหน้างาน		ผู้ร่วมงาน		หัวหน้างาน		ผู้ร่วมงาน			
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง		
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	1	6	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	18	15
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	1	6	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	15
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	1	6	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20	15
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	1	6	4	1	1	1	1	1	6	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	15
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	1	6	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	15
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	1	5	4	1	1	2	1	1	3	3	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	19	15
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	1	6	4	1	1	1	1	1	4	3	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	19	15
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	1	5	4	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	17	15
รวม	8	8	46	8	8	8	8	8	28	24	8	8	8	8	8	8	8	8	12	8	144	120

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาหลักการและข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารการบริหารกิจการนักศึกษาและหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
- 1.1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักศึกษาและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.1.3 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยเรื่อง “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู” โดย เกษม บุญรัมย์³ งานวิจัยของ ไพบุลย์ ทองใย,⁴ อนันต์ มาสวัสดิ์⁵ และเฉลิม รัชชนะกุล⁶

1.2 การสร้างแบบสอบถาม

- 1.2.1 ร่างแบบสอบถาม แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อความเหมาะสม พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ได้รับคำแนะนำ
- 1.2.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยอีกครั้งหนึ่ง
- 1.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาต่อไป

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ใช้สำหรับผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ใช้สำหรับถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ใช้สำหรับถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินค่า แบ่งการประเมินออกเป็น 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2 และ 1 แต่ละข้อกระทง กำหนดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น 2 ครั้ง ครั้งแรกแสดงคุณลักษณะที่เป็นจริง ส่วนครั้งที่สอง แสดงคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละค่าเป็นความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณลักษณะเช่นนั้นมากที่สุด หรือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณลักษณะเช่นนั้นมาก หรือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์มาก
- 3 หมายถึง มีคุณลักษณะเช่นนั้นปานกลาง หรือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณลักษณะเช่นนั้นน้อย หรือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อย
- 1 หมายถึง มีคุณลักษณะเช่นนั้นน้อยที่สุด หรือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามฉบับนี้ประกอบด้วย การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และการทดสอบความเชื่อมั่นดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน จำนวน 8 คน พิจารณาตรวจแก้ภาษา เนื้อหาและโครงสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ และสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1.1 รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.1.2 ผศ.อำนาจ ตั้งเจริญชัย ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.1.3 นายอำนาจ สวัสดิวงษ์ รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา

3.1.4 นายสุเทพ ภิรมย์ราช ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

กรมอาชีวศึกษา

3.1.5 นางศรีสมบัติ ศิริโรจน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

3.1.6 ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช หัวหน้าฝ่ายแผนงาน กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา

3.1.7 นายสุมิตร มั่งคั่ง ผู้ตรวจราชการกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.8 นายธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ ศึกษานิเทศ กรมอาชีวศึกษา

3.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) ในวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี เมื่อเดือนกรกฎาคม 2536 จำนวน 33 คน ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้าคณะวิชา 8 คน หัวหน้าแผนกวิชา 8 คน หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา 8 คน และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจำนวน 8 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach⁷ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9 โดยความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละด้านเป็นดังนี้

- 3.2.1 คุณลักษณะด้านร่างกาย ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.8
- 3.2.2 คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.9
- 3.2.3 คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.8
- 3.2.4 คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.9
- 3.2.5 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.9
- 3.2.6 คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.9

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังกรมอาชีวศึกษา เพื่อให้กรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ได้

1.2 เมื่อกรมอาชีวศึกษาอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือแล้ว ผู้วิจัยซึ่งได้ปฏิบัติราชการอยู่ ณ กองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา จึงได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค ทำหนังสือราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

1.3 ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ โดยมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามของกองวิทยาลัยเทคนิค แบบไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม 2536 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 208 ชุด หลังจากนั้น ได้ประสานงานทางโทรศัพท์กับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือทั้ง 8 แห่ง ให้ช่วยเป็นตัวแทนของผู้วิจัย ดำเนินการติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละสถานศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วย ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2536 จำนวน 198 ชุด

2. จำนวนข้อมูลที่เก็บได้

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 208 ชุด ได้รับคืนจำนวน 198 ชุด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วปรากฏว่า มีความสมบูรณ์ 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.3 โดยจำแนกดังนี้

2.1 ข้อมูลที่เก็บได้จากผู้บริหาร แบบสอบถามที่แจกให้จำนวน 88 ชุด ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.18 ดังปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7

แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้บริหาร

สถานศึกษา	จำนวนที่แจก (ชุด)	จำนวนที่ได้รับ คืนและสมบูรณ์ (ชุด)	ร้อยละ
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	11	10	90.90
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	11	11	100.00
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	11	11	100.00
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	11	10	90.90
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	11	9	81.18
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	11	10	90.90
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	11	10	90.90
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	11	11	100.00
รวม	88	82	93.18

2.2 ข้อมูลที่เก็บได้จากอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แบบสอบถามที่แจกให้จำนวน 120 ชุด ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.66 ดังปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8

แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวนที่แจก (ชุด)	จำนวนที่ได้รับ คืนและสมบูรณ์ (ชุด)	ร้อยละ
วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่	15	13	86.66
วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย	15	15	100.00
วิทยาลัยเทคนิคลำปาง	15	14	93.33
วิทยาลัยเทคนิคแพร่	15	14	93.33
วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	15	14	93.33
วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย	15	13	86.66
วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก	15	13	86.66
วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์	15	14	93.33
รวม	120	110	91.66

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และแปลผลดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

ก. ตำรวจความคิดเห็นทั่วไปของประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV.) เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน จากการคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแต่ละช่วงความคิดเห็นดังนี้

4.50-5.00	ถือว่า มีคุณลักษณะเช่นนั้นมากที่สุด หรือพึงประสงค์มากที่สุด
3.50-4.49	ถือว่า มีคุณลักษณะเช่นนั้นมาก หรือพึงประสงค์มาก
2.50-3.49	ถือว่า มีคุณลักษณะเช่นนั้นปานกลาง หรือพึงประสงค์ปานกลาง
1.50-2.49	ถือว่า มีคุณลักษณะเช่นนั้นน้อย หรือพึงประสงค์น้อย
1.00-1.49	ถือว่า มีคุณลักษณะเช่นนั้นน้อยที่สุด หรือพึงประสงค์น้อยที่สุด

สำหรับการกระจายของข้อมูล ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV.) ของแต่ละช่วงความคิดเห็นดังนี้

0.00-0.19	ถือว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อยมาก
0.20-0.39	ถือว่า ข้อมูลมีการกระจายน้อย
0.40-0.59	ถือว่า ข้อมูลมีการกระจายปานกลาง
0.60-0.79	ถือว่า ข้อมูลมีการกระจายมาก
0.80-0.99	ถือว่า ข้อมูลมีการกระจายมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ยอมรับเป็นค่าแนวโน้มส่วนกลางของกลุ่มว่าเป็นไปตามผลที่ได้จริงก็ต่อเมื่อค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV.) น้อยกว่าหรือเท่ากับ .39 เท่านั้น

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t-test คำนวณหาค่าสถิติ และทำการทดสอบทางสถิติตามสูตร ในข้อ ก. และ ข้อ ข. โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Micro Statistics กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

เชิงอรรถ

- 1 ไพศาล หวังพานิช, วิธีการวิจัย (สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532), หน้า 214.
- 2 รวีวรรณ ชินะตระกูล, วิธีวิจัยการศึกษา (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 68.
- 3 เกษม บุญรัมย์, “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, ภาคผนวก.
- 4 ไพบุลย์ ทองใย, “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ตามความคาดหวังของผู้บริหารครูอาจารย์และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 6,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531, ภาคผนวก.
- 5 อนันต์ มาสวัสดิ์, “การศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518, ภาคผนวก.
- 6 เฉลิม รัชชนะกุล, “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, ภาคผนวก.
- 7 วิเชียร เกตุสิงห์, หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2524), หน้า 119.
- 8 John W. Best, Research in Education (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1970), p. 399.

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ปฏิบัติ การในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก. คุณลักษณะด้านร่างกาย
- ข. คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์
- ค. คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์
- ง. คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์
- จ. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ
- ฉ. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผล ด้วยการบรรยายตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทผู้บริหาร
2. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทครูอาจารย์ผู้ทำหน้าที่

ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

1. แสดงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

2. แสดงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

3. แสดงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วย

ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของ ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็น
ของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็น
ของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตารางที่ 9

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารที่ใช้ในการวิจัย
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งผู้อำนวยการ		
ผู้อำนวยการ	6	7.3
หัวหน้าคณะวิชา	41	50.0
หัวหน้าแผนกวิชา	35	42.7
2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร		
ต่ำกว่า 2 ปี	29	34.8
2 - 4 ปี	19	22.8
4 - 6 ปี	13	15.8
มากกว่า 6 ปี	21	25.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อายุราชการ		
5 - 10 ปี	10	12.2
10 - 15 ปี	35	42.7
มากกว่า 15 ปี	37	45.1
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	6.1
ปริญญาตรี	72	87.8
สูงกว่าปริญญาตรี	5	6.1

จากตารางที่ 9 แสดงว่าผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แก่ หัวหน้าคณะวิชา คือ มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงไปได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 35 คน ที่เหลือเป็นผู้ช่วยการ จำนวน 6 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารต่ำกว่า 2 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงไปเป็นผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งมาแล้วมากกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 26 มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารระหว่าง 2-4 ปี จำนวน 19 คน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารระหว่าง 4-6 ปี มีจำนวน 13 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการมากกว่า 15 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงไปมีอายุราชการระหว่าง 10-15 ปี จำนวน 35 คน ที่เหลือเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุราชการระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 10 คน วุฒิการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนใหญ่ คือร้อยละ 88 มีวุฒิปริญญาตรี ผู้ที่มีวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น และยังมีผู้บริหารจำนวนหนึ่งที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 10

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา ที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งงาน		
- หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	43	39.1
- อาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	67	60.0
2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา		
- ต่ำกว่า 2 ปี	24	21.8
- 2 ถึง 4 ปี	36	32.7
- 4 ถึง 6 ปี	19	17.3
- มากกว่า 6 ปี	31	28.2
3. อายุราชการ		
- ต่ำกว่า 5 ปี	7	6.4
- 5 ถึง 10 ปี	39	35.5
- 10 ถึง 15 ปี	41	37.3
- มากกว่า 15 ปี	33	33.0
4. วุฒิการศึกษา		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	15	13.6
- ปริญญาตรี	91	82.7
- สูงกว่าปริญญาตรี	4	3.6

จากตารางที่ 10 แสดงว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 61 กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ระหว่าง 2-4 ปี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงไปเป็นผู้ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มากกว่า 6 ปี จำนวน 31 คน สำหรับผู้ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในฝ่าย

กิจการนักเรียนนักศึกษาต่ำกว่า 2 ปี มีจำนวน 24 คน ที่เหลือเป็นผู้ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาระหว่าง 4-6 ปี จำนวน 19 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ระหว่าง 10-15 ปี มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาเป็นผู้มีอายุราชการระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 39 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุราชการมากกว่า 15 ปี จำนวน 33 คน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 7 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 91 คน รองลงมาเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 15 คน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีเพียง 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์

ผู้ทำหน้าที่ย้ายกิจการนักเรียนมัธยมศึกษา ด้านร่างกาย

คุณลักษณะด้านร่างกาย	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	C.V.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	C.V.	ระดับ
1. มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง	3.96	.69	.17	มาก	4.33	.62	.14	มาก
2. มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม	3.66	.82	.22	มาก	4.37	.68	.16	มาก
3. มีความกระฉับกระเฉง	3.63	.86	.24	มาก	4.35	.71	.16	มาก
4. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.06	.66	.16	มาก	4.33	.64	.15	มาก
5. มีวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับตำแหน่ง	3.76	.85	.23	มาก	4.19	.75	.18	มาก
6. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสภาพ	3.63	.78	.21	มาก	4.18	.75	.18	มาก
7. มีท่วงทิวริยาวาจาดี	3.84	.75	.20	มาก	4.33	.64	.15	มาก
8. มีความสะอาดหมดจด	3.92	.73	.19	มาก	4.23	.66	.16	มาก
9. ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ	3.65	.81	.22	มาก	3.34	1.32	.39	ปานกลาง
10. ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ	2.99	1.00	.33	ปานกลาง	3.07	1.29	.42	ปานกลาง
ภาพรวม (n = 192)	3.71	.80	.22	มาก	4.07	.81	.20	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านร่างกาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านการแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง มีความสะอาดหมดจด มีท่วงทีวาจาดี มีวิบุลยธรรมที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ มีความกระตือรือร้น และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ ตามลำดับ คุณลักษณะข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านร่างกาย ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม รองลงไปคือ มีความกระตือรือร้น มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะและมีท่วงทีกริยาวาจาดี สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำและไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

ตารางที่ 12

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านจิตใจและอารมณ์

คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ชี้มยิ้ม แจ่มใส	3.79	.76	.20	มาก	4.33	.60	.14	มาก
2. มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ท้อถอย สามารถควบคุมอารมณ์ได้	3.62	.83	.23	มาก	4.42	.65	.15	มาก
3. มีความเต็มใจที่จะเข้ามามีชีวิตชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา	3.71	.92	.25	มาก	4.47	.70	.16	มาก
4. มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานนักเรียนนักศึกษาตลอดจนบุคคลทั่วไป	3.57	1.00	.28	มาก	4.53	.68	.15	มากที่สุด
5. มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม	3.67	.88	.23	มาก	4.52	.67	.15	มากที่สุด
6. มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม	3.78	.88	.23	มาก	4.56	.63	.14	มากที่สุด
7. มีความสุภาพ ยึดมั่นในกฎระเบียบ	3.65	.86	.24	มาก	4.51	.64	.14	มากที่สุด
8. เป็นคนเปิดใจตรงไปตรงมา	3.57	.89	.25	มาก	4.41	.70	.16	มาก
9. มีอารมณ์ขัน	3.37	.91	.27	ปานกลาง	4.22	.76	.18	มาก
10. ใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.62	.99	.27	มาก	4.51	.69	.15	มากที่สุด
ภาพรวม (n = 192)	3.63	.89	.25	มาก	4.44	.67	.15	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านจิตใจและอารมณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะด้านมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส ใฝ่หาความรู้ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานและเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา ข้อที่ได้รับความนิยมอยู่ในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียวคือ มีอารมณ์ขัน ใฝ่หาความรู้ต่ำสุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านจิตใจและอารมณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่างๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม รองลงไปได้แก่ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรมและใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใสและมีอารมณ์ขัน

ตารางที่ 18

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ขององศาการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.70	.87	.24	มาก	4.47	.63	.14	มาก
2. มีความสามารถในการประสานงาน	3.56	.89	.25	มาก	4.43	.77	.17	มาก
3. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	3.60	.80	.24	มาก	4.51	.64	.14	มากที่สุด
4. มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน	3.59	.90	.25	มาก	4.32	.79	.18	มาก
5. มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา	3.48	.93	.27	ปานกลาง	4.35	.85	.19	มาก
6. มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	3.55	.93	.26	มาก	4.40	.69	.16	มาก
7. เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา	3.38	.89	.26	ปานกลาง	4.31	.79	.18	มาก
8. มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี	3.82	.73	.19	มาก	3.96	.81	.20	มาก
9. เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา	3.57	.79	.22	มาก	4.29	.66	.15	มาก
10. เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้	3.48	.83	.24	ปานกลาง	4.37	.71	.16	มาก
ภาพรวม (n = 192)	3.67	.86	.24	มาก	4.34	.78	.17	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี รองลงมาได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในการประสานงาน มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สำหรับข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เป็นที่พึงของนักเรียนนักศึกษาได้ มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา และเป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ ต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการประสานงาน มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่พึงของนักเรียนนักศึกษาได้ มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี

ตารางที่ 14

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านความรู้และประสบการณ์

คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา	3.66	.81	.22	มาก	4.46	.67	.15	มาก
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	3.64	.79	.22	มาก	.67	4.44	.15	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษา	3.73	.79	.21	มาก	4.50	.67	.15	มากที่สุด
4. มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษาและเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน	3.48	.87	.25	ปานกลาง	4.31	.72	.17	มาก
5. มีความเข้าใจในสภาพปัญหาของชมรมชมรมนิยมประเพณีและ วัฒนธรรมของท้องถิ่น	3.66	.80	.22	มาก	4.26	.81	.19	มาก
6. มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม	3.61	.83	.23	มาก	4.28	.73	.17	มาก
7. มีความรู้ทางคำคุณศัพท์ซึ่งเป็นโมติวิบัติประจำวัน	3.65	.75	.21	มาก	4.15	.72	.17	มาก
8. มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น	3.55	.83	.23	มาก	4.27	.74	.17	มาก
9. มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น	3.64	.79	.22	มาก	4.32	.65	.15	มาก
10. เป็นผู้ที่มีความหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.65	.83	.23	มาก	4.30	.68	.16	มาก
ภาพรวม (n = 192)	3.62	.81	.22	มาก	4.38	.71	.16	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความรู้และประสบการณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมด้านความรู้และประสบการณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักศึกษา มีความเข้าใจสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น และมีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคมสำหรับเรื่องการมีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษา และเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อนนั้น ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความรู้และประสบการณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาต้องการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปเป็นความต้องการในระดับมากที่สุด โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษาและเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน เป็นผู้ที่มีหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 15

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความถี่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ	3.62	.86	.24	มาก	4.45	.70	.16	มาก
2. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	3.57	.78	.22	มาก	4.33	.63	.14	มาก
3. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.61	.83	.23	มาก	4.39	.67	.15	มาก
4. มีความสามารถในการพูด ชี้แจงและแสดงเหตุผล	3.75	.88	.23	มาก	4.43	.65	.15	มาก
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.52	.90	.26	มาก	4.35	.77	.18	มาก
6. มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ	3.57	.99	.28	มาก	4.41	.72	.16	มาก
7. สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้	3.57	.95	.27	มาก	4.37	.69	.16	มาก
8. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	3.59	.87	.24	มาก	4.37	.73	.17	มาก
9. มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้	3.52	1.03	.29	มาก	4.32	.73	.17	มาก
10. มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	3.49	.93	.27	ปานกลาง	4.39	.68	.15	มาก
ภาพรวม (n = 192)	3.67	.81	.23	มาก	4.38	.70	.16	มาก

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความเป็นผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการพูช้แข็งและแสดงเหตุผลอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงไปได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ นอกจากนั้นในข้ออื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้ สำหรับเรื่องความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการพูช้แข็งและแสดงเหตุผล มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้

ตารางที่ 16

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนมัธยมศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. สามารถมอบหมายงานให้ร่วมงานได้อย่างทั่วถึงตามความสามารถของแต่ละคน	3.53	.95	.27	มาก	4.32	.66	.15	มาก
2. ชีตหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน	3.72	.81	.22	มาก	4.33	.66	.15	มาก
3. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน	3.57	.93	.26	มาก	4.35	.60	.14	มาก
4. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	3.68	.82	.22	มาก	4.37	.71	.16	มาก
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.69	.90	.24	มาก	4.41	.63	.14	มาก
6. มีความสามารถในการพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ให้	3.68	.81	.22	มาก	4.32	.71	.16	มาก
7. สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอก วิทยาลัย	3.67	.89	.24	มาก	4.38	.73	.17	มาก
8. มีความสามารถในการวางแผน	3.55	.87	.25	มาก	4.32	.77	.18	มาก
9. มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.68	.83	.23	มาก	4.42	.69	.16	มาก
10. เคร่งครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงาน	3.58	.77	.22	มาก	4.29	.73	.17	มาก
ภาพรวม (n = 102)	3.63	.86	.24	มาก	4.35	.69	.16	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความสามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้ และมีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น ทั้งในและนอกวิทยาลัย เครื่องครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงาน มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการวางแผน ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน รองลงไปคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน มีความสามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้ และมีความสามารถในการวางแผน ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เครื่องครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงาน

ตารางที่ 17

แสดงภาพรวมสรุปและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง			ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				t	
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.		ระดับ
1. ด้านร่างกาย	3.71	.80	.22	มาก	4.07	.81	.20	มาก	1.33
2. ด้านจิตใจและอารมณ์	3.63	.89	.25	มาก	4.44	.67	.15	มาก	19.77**
3. ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	3.57	.86	.24	มาก	4.34	.73	.17	มาก	15.69**
4. ด้านความรู้และประสบการณ์	3.62	.81	.22	มาก	4.33	.71	.16	มาก	21.91**
5. ด้านความเป็นผู้นำ	3.57	.81	.23	มาก	4.38	.70	.16	มาก	27.17**
6. ด้านการปฏิบัติงาน	3.63	.86	.24	มาก	4.35	.69	.16	มาก	31.95**
ภาพรวม n = 192	3.62	.84	.23	มาก	4.32	.72	.16	มาก	12.57**

** P < .01

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ภาพรวมสรุปคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านร่างกาย ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์กับคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน จากนั้นเป็นคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ ที่เหลืออีก 2 ด้าน ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ได้แก่ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า คุณลักษณะด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ สุดท้ายได้แก่ คุณลักษณะด้านร่างกาย

ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคุณลักษณะด้านร่างกายนั้น ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 18

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านร่างกาย

คุณลักษณะด้านร่างกาย	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง	3.88	.71	.18	มาก	4.28	.65	.15	มาก
2. มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม	3.55	.80	.22	มาก	4.30	.73	.17	มาก
3. มีความกระฉับกระเฉง	3.55	.89	.25	มาก	4.28	.76	.18	มาก
4. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.04	.64	.16	มาก	4.27	.57	.13	มาก
5. มีชีวิตที่เหมาะสมกับตำแหน่ง	3.65	.85	.23	มาก	4.21	.73	.17	มาก
6. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ	3.60	.75	.21	มาก	4.17	.81	.19	มาก
7. มีท่วงทิวริยาที่ดี	3.76	.76	.20	มาก	4.28	.63	.15	มาก
8. มีความสะอาดหมดจด	3.88	.69	.18	มาก	4.22	.61	.14	มาก
9. ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ	3.65	.84	.23	มาก	3.38	1.31	.38	ปานกลาง
10. ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ	2.96	1.00	.34	ปานกลาง	3.12	1.29	.41	ปานกลาง
ภาพรวม (n = 82)	3.66	.89	.24	มาก	4.05	.81	.20	มาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านร่างกาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะ ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ มีความสะอาดหมดจด มีสุขภาพดีร่างกายแข็งแรง มีท่วงทีกริยาวาจาดี มีวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับตำแหน่ง ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม มีความกระฉับกระเฉง ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ อยู่ในเกณฑ์มากอีกด้วย สำหรับคุณลักษณะด้านร่างกายที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะเช่นนั้นปานกลาง ได้แก่ การไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านร่างกาย ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม อยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ มีสุขภาพดีร่างกายแข็งแรง มีความกระฉับกระเฉงและมีท่วงทีกริยาวาจาดี แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสะอาดหมดจด มีวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับตำแหน่ง และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาสุขภาพ สำหรับเรื่องที่คุณบริหารต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะเช่นนั้นปานกลาง ได้แก่ การไม่สูบบุหรี่เป็นประจำและไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

ตารางที่ 19

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านจิตใจและอารมณ์

คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	3.71	.77	.21	มาก	4.34	.59	.13	มาก
2. มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ท้อถอย สามารถควบคุมอารมณ์ได้	3.51	.88	.25	มาก	4.33	.68	.16	มาก
3. มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา	3.66	.93	.25	มาก	4.40	.64	.14	มาก
4. มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคลากรทั่วไป	3.54	1.06	.30	มาก	4.51	.59	.13	มากที่สุด
5. มีเหตุผลดี ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม	3.62	.99	.27	มาก	4.47	.65	.14	มาก
6. มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม	3.68	.94	.25	มาก	4.50	.61	.13	มากที่สุด
7. มีความสุขุม เยือกเย็นในการแก้ปัญหา	3.51	.86	.24	มาก	4.45	.61	.14	มาก
8. เป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา	3.51	.92	.26	มาก	4.43	.61	.14	มาก
9. มีอารมณ์ขัน แต่มีน้ำนง	3.34	.94	.28	ปานกลาง	4.23	.71	.17	มาก
10. ใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.52	1.10	.31	มาก	4.55	.63	.14	มากที่สุด
ภาพรวม (n = 82)	3.56	.94	.26	มาก	4.42	.68	.15	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านจิตใจและอารมณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไป ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป ใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตใจเข้มแข็ง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา และเป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา ส่วนข้อที่ว่า มีอารมณ์ขัน ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านจิตใจและอารมณ์ ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไป ได้แก่ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป และมีความซื่อสัตย์ยุติธรรม สำหรับคุณลักษณะที่ผู้บริหารต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม มีความสุขุม เยือกเย็นในการแก้ปัญหา เป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว สามารถควบคุมอารมณ์ได้ และมีอารมณ์ขัน

ตารางที่ 20

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คำนวณด้วยสมมุติฐาน

คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.54	.91	.26	มาก	4.41	.59	.13	มาก
2. มีความสามารถในการประสานงาน	3.44	.90	.26	ปานกลาง	4.44	.70	.16	มาก
3. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	3.47	.97	.28	ปานกลาง	4.49	.57	.13	มาก
4. มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทีมงานชุมชน	3.52	.93	.26	มาก	4.29	.78	.18	มาก
5. มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา	3.33	.96	.29	ปานกลาง	4.28	.93	.22	มาก
6. มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	3.45	.94	.29	ปานกลาง	4.38	.62	.14	มาก
7. เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา	3.28	.89	.27	ปานกลาง	4.35	.67	.15	มาก
8. มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี	3.78	.72	.19	มาก	4.04	.73	.18	มาก
9. เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา	3.55	.78	.21	มาก	4.27	.63	.15	มาก
10. เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้	3.41	.83	.09	ปานกลาง	4.40	.68	.15	มาก
ภาพรวม (n = 82)	3.48	.89	.26	ปานกลาง	4.34	.69	.16	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คำนึงถึงค่านิยมและมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ใฝ่ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไป ได้แก่ เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน สำหรับคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีความสามารถในการประสานงาน เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้ มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา และเป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมค่านิยมและมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยต้องการผู้ที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส ใฝ่ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีความสามารถในการประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้ มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา และมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้ มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา และมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี

ตารางที่ 21

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านความรู้และประสบการณ์

คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา	3.58	.77	.21	มาก	4.41	.66	.15	มาก
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะของงานกิจการนักเรียนนักศึกษา	3.62	.73	.20	มาก	4.43	.63	.14	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	3.65	.74	.20	มาก	4.46	.63	.14	มาก
4. มีประสบการณ์ในการทำกับดูแลนักศึกษาและเข้าร่วมทำกิจกรรมมาก่อน	3.40	.84	.25	ปานกลาง	4.27	.67	.16	มาก
5. มีความเข้าใจในสภาพปัญหา ตลอดจนชนบทชนบทและวัฒนธรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.57	.80	.22	มาก	4.24	.81	.19	มาก
6. มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม	3.54	.79	.22	มาก	4.28	.67	.16	มาก
7. มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน	3.58	.78	.22	มาก	4.13	.70	.17	มาก
8. มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น	3.52	.82	.23	มาก	4.28	.67	.16	มาก
9. มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น	3.57	.80	.22	มาก	4.27	.67	.16	มาก
10. เป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.57	.80	.22	มาก	4.30	.64	.15	มาก
ภาพรวม (n = 192)	3.67	.79	.22	มาก	4.31	.68	.16	มาก

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความรู้และประสบการณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมด้านความรู้และประสบการณ์ ผู้บริหารเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษา และเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน นอกจากนี้ในข้ออื่น ๆ ก็ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น มีเพียงข้อเดียวในด้านความรู้และประสบการณ์ที่ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษาและเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความรู้และประสบการณ์ ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษา และเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น มีความเข้าใจในสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ข้อที่ผู้บริหารให้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 22

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ	3.55	.93	.26	มาก	4.36	.62	.14	มาก
2. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	3.50	.75	.21	มาก	4.24	.64	.15	มาก
3. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.51	.80	.23	มาก	4.33	.63	.14	มาก
4. มีความสามารถในการพูด ชี้แจงและแสดงเหตุผล	3.68	.86	.23	มาก	4.35	.63	.14	มาก
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.46	.86	.25	ปานกลาง	4.27	.83	.19	มาก
6. มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ	3.52	1.03	.29	มาก	4.34	.65	.15	มาก
7. สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้	3.49	.97	.28	ปานกลาง	4.29	.66	.15	มาก
8. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	3.50	.91	.26	มาก	4.36	.64	.15	มาก
9. มีความสามารถในการสูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้	3.38	1.03	.30	ปานกลาง	4.28	.67	.16	มาก
10. มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	3.47	.90	.26	ปานกลาง	4.32	.64	.15	มาก
ภาพรวม (n = 82)	3.51	.91	.26	มาก	4.32	.66	.15	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความเป็นผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการพูดชี้แจงและแสดงเหตุผลอยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ นอกจากนั้นในข้ออื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากได้แก่ มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้ มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ ผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการพูดชี้แจงและแสดงเหตุผล มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ส่วนข้ออื่น ๆ ก็มีความความต้องการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันทุกข้อ

ตารางที่ 23

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ขององศาการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คำนวณการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้อย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน	3.46	.90	.26	ปานกลาง	4.28	.63	.15	มาก
2. ยึดถือการ นโยบายนโยบาย ระเบียบเป็นแนวทางในการบริหารงาน	3.66	.82	.22	มาก	4.34	.59	.13	มาก
3. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน	3.56	.93	.26	มาก	4.30	.58	.13	มาก
4. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	3.61	.87	.24	มาก	4.32	.69	.16	มาก
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.63	.90	.24	มาก	4.36	.55	.13	มาก
6. มีความสามารถในการพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ได้	3.67	.79	.21	มาก	4.29	.62	.14	มาก
7. สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย	3.66	.88	.24	มาก	4.40	.58	.13	มาก
8. มีความสามารถในกำรวางแผน	3.49	.88	.25	ปานกลาง	4.32	.64	.15	มาก
9. มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.58	.83	.23	มาก	4.39	.62	.14	มาก
10. เครื่องคิดในกฎระเบียบในการบริหารงาน	3.58	.78	.22	มาก	4.29	.67	.16	มาก
ภาพรวม (n = 82)	3.61	.88	.25	มาก	4.24	.68	.16	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน คุณลักษณะข้ออื่น ๆ ก็อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน เคารงศักดิ์ในกฎและระเบียบในการบริหารงาน ตลอดจนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน มีสองข้อที่ผู้บริหารเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการมีคุณลักษณะเช่นนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความสามารถในการวางแผน และสามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย รองลงไปได้แก่ มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงานและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน

ตารางที่ 24

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยสรุปเป็นรายด้าน

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. ด้านร่างกาย	3.65	.89	.24	มาก	4.05	.81	.20	มาก
2. ด้านจิตใจและอารมณ์	3.56	.94	.26	มาก	4.42	.63	.14	มาก
3. ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	3.48	.89	.26	มาก	4.34	.69	.16	มาก
4. ด้านความรู้และประสบการณ์	3.56	.79	.22	มาก	4.31	.68	.16	มาก
5. ด้านความเป็นผู้นำ	3.51	.91	.26	มาก	4.32	.66	.15	มาก
6. ด้านการปฏิบัติงาน	3.59	.86	.24	มาก	4.33	.62	.14	มาก
ภาพรวม (n = 82)	3.56	.88	.25	มาก	4.30	.72	.16	มาก

จากตารางที่ 24 แสดงภาพรวมสรุปคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านร่างกายตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ และคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ สำหรับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์นั้น ผู้บริหารเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม ผู้บริหารพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ ผู้บริหารต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะด้านจิตใจตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ สำหรับคุณลักษณะด้านร่างกายนั้น ผู้บริหารให้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 25

แสดงค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านร่างกาย

คุณลักษณะด้านร่างกาย	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง	4.23	.64	.15	มาก	4.37	.59	.13	มาก
2. มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม	3.77	.84	.22	มาก	4.44	.63	.14	มาก
3. มีความกระฉับกระเฉง	3.71	.88	.24	มาก	4.42	.65	.15	มาก
4. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.08	.66	.16	มาก	4.38	.70	.16	มาก
5. มีวุฒิที่เหมาะสมกับตำแหน่ง	3.87	.84	.22	มาก	4.17	.76	.18	มาก
6. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสภาพ	3.66	.80	.22	มาก	4.18	.69	.16	มาก
7. มีทางที่กริยาวจาดี	3.92	.74	.19	มาก	4.37	.65	.15	มาก
8. มีความสะอาดหมดจด	3.95	.76	.19	มาก	4.24	.70	.16	มาก
9. ไม่สุบบุหรี่เป็นประจำ	3.66	.78	.21	มาก	3.30	1.34	.41	ปานกลาง
10. ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ	3.02	.99	.32	ปานกลาง	3.02	1.28	.42	ปานกลาง
ภาพรวม (n = 110)	3.79	.80	.21	มาก	4.09	.80	.21	มาก

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านร่างกาย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ มีความสะอาดหมดจดและมีท่วงทีกิริยาวาจาดี มีวิบุลยธรรมที่เหมاسبกับตำแหน่ง มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม มีความกระฉับกระเฉง ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ และไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ ก็อยู่ในระดับมากทั้งสิ้น มีข้อที่ไม่ดื่มสุราเป็นประจำเพียงข้อเดียวที่ได้ค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านร่างกาย อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ มีความกระฉับกระเฉง แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง มีท่วงทีกิริยา วาจาดี มีความสะอาดหมดจด ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ และมีวิบุลยธรรมที่เหมاسبกับตำแหน่ง สำหรับเรื่องที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำและไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

ตารางที่ 26

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความนึกคิดเห็นของ

อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คำนึงจิตใจและอารมณ์

คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มิศุภาพจิตใจ ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส	3.86	.75	.19	มาก	4.31	.60	.14	มาก
2. มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ท้อแท้ สามารถควบคุมอารมณ์ได้	3.73	.76	.20	มาก	4.50	.60	.13	มากที่สุด
3. มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียน นักศึกษา	3.75	.90	.24	มาก	4.53	.75	.16	มากที่สุด
4. มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานนักเรียนนักศึกษา ตลอดจน บุคคลทั่วไป	3.60	.94	.26	มาก	4.54	.77	.17	มากที่สุด
5. มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม	3.72	.75	.20	มาก	4.54	.68	.15	มากที่สุด
6. มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม	3.88	.81	.20	มาก	4.61	.65	.14	มากที่สุด
7. มีความสุภาพ เมตตาในในการแก้ปัญหา	3.78	.85	.22	มาก	4.57	.67	.15	มากที่สุด
8. เป็นคนเปิดใจตรงไปตรงมา	3.62	.84	.23	มาก	4.38	.78	.18	มาก
9. มีอารมณ์ขัน แต่มั่นคง	.39	3.87	.26	ปานกลาง	4.20	.80	.19	มาก
10. ใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.71	.89	.24	มาก	4.46	.75	.17	มาก
ภาพรวม (n = 110)	3.71	.84	.23	มาก	4.46	.71	.16	มาก

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คำนึงจิตใจและอารมณ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป นอกจากนี้คุณลักษณะข้ออื่น ๆ ในด้านจิตใจและอารมณ์ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า มีอารมณ์ขัน อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีอยู่ในระดับปานกลาง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านจิตใจและอารมณ์ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปได้แก่ มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา และมีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว สามารถควบคุมอารมณ์ได้สำหรับในข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน

ตารางที่ 27

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง					ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ		\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	
1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.86	.82	.21	มาก		4.52	.67	.15	มากที่สุด	
2. มีความสามารถในการประสานงาน	3.64	.87	.24	มาก		4.41	.84	.19	มาก	
3. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	3.71	.78	.21	มาก		4.52	.71	.16	มากที่สุด	
4. มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทีมงานชุมชน	3.66	.87	.24	มาก		4.34	.80	.18	มาก	
5. มีความสามารถในการเตรียมสื่งความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา	3.62	.89	.24	มาก		4.42	.77	.17	มาก	
6. มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	3.64	.90	.25	มาก		4.41	.76	.17	มาก	
7. เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา	3.48	.88	.25	ปานกลาง		4.27	.90	.21	มาก	
8. มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี	3.86	.73	.19	มาก		3.88	.88	.23	มาก	
9. เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา	3.58	.79	.22	มาก		4.31	.69	.16	มาก	
10. เป็นที่พึงของนักเรียนนักศึกษาได้	3.54	.82	.23	มาก		4.33	.74	.17	มาก	
ภาพรวม (n = 110)	3.66	.84	.23	มาก		4.34	.78	.18	มาก	

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คำนึงถึงสังคมและมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน มีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษาได้ ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเป็นที่ยอมรับในหมู่ครู อาจารย์และนักศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา มีความสามารถในการประสานงาน มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน เป็นที่พึงของนักศึกษาได้ เป็นที่ไว้วางใจของนักศึกษาและเป็นที่ยอมรับในหมู่ครู อาจารย์

ตารางที่ 28

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านความรู้และประสบการณ์

คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา	3.71	.84	.23	มาก	4.50	.67	.15	มากที่สุด
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา	3.66	.85	.23	มาก	4.44	.70	.16	มาก
3. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา	3.80	.83	.22	มาก	4.54	.70	.15	มากที่สุด
4. มีประสบการณ์ในการทำกับดูแลนักศึกษาและเคยร่วมทำกิจกรรมมาก่อน	3.54	.89	.25	มาก	4.34	.76	.17	มาก
5. มีความเข้าใจในสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น	3.75	.80	.21	มาก	4.27	.80	.19	มาก
6. มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม	3.67	.87	.24	มาก	4.27	.78	.18	มาก
7. มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่ใช้เป็นในชีวิตประจำวัน	3.70	.72	.19	มาก	4.17	.74	.18	มาก
8. มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น	3.57	.84	.23	มาก	4.24	.80	.19	มาก
9. มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น	3.70	.77	.21	มาก	4.37	.63	.14	มาก
10. เป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.71	.85	.23	มาก	4.30	.72	.17	มาก
ภาพรวม (n = 110)	3.68	.88	.23	มาก	4.35	.78	.17	มาก

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความรู้และประสบการณ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีความเข้าใจสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นมีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษาและเข้าร่วมทำกิจกรรมมาก่อน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความรู้และประสบการณ์ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาระดับมากที่สุด รองลงไปได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา ที่เหลือเป็นความต้องการในระดับมากที่สุด โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาและข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 29

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ	3.69	.84	.23	มาก	4.52	.77	.17	มากที่สุด
2. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	3.63	.79	.22	มาก	.41	.61	.14	มาก
3. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.70	.84	.23	มาก	4.44	.70	.16	มาก
4. มีความสามารถในการพูด ชี้แจงและแสดงเหตุผล	3.81	.89	.23	มาก	4.50	.65	.14	มากที่สุด
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.57	.93	.26	มาก	4.42	.69	.16	มาก
6. มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ	3.61	.94	.26	มาก	4.47	.79	.18	มาก
7. สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้	3.64	.92	.25	มาก	4.44	.71	.16	มาก
8. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	3.67	.82	.22	มาก	4.37	.81	.18	มาก
9. มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้	3.44	1.04	.30	ปานกลาง	4.36	.79	.18	มาก
10. มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	3.50	.94	.27	มาก	4.44	.70	.16	มาก
ภาพรวม (n = 110)	3.63	3.90	.25	มาก	4.44	.72	.16	มาก

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านความเป็นผู้นำ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความสามารถในการพูดชี้แจง และแสดงเหตุผลอยู่ในระดับมาก รองลงไปได้แก่ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือ เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ที่อยู่ในระดับมากทั้งสิ้น มีเพียงข้อเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านความเป็นผู้นำ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการพูดชี้แจง และแสดงเหตุผล ส่วนข้ออื่น ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้ มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และมีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้

ตารางที่ 30

แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. สามารถมอบหมายงานให้ร่วมงานกันอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน	3.60	.98	.27	มาก	4.36	.69	.16	มาก
2. ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน	3.77	.78	.21	มาก	4.32	.71	.16	มาก
3. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน	3.58	.92	.26	มาก	4.40	.61	.14	มาก
4. เป็นผู้ตรงต่อเวลา	3.75	.77	.20	มาก	4.41	.76	.17	มาก
5. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน	3.74	.89	.24	มาก	4.44	.68	.15	มาก
6. มีความสามารถในการพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ได้	3.69	.82	.22	มาก	4.34	.79	.18	มาก
7. สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในแต่ละนอก วิทยาลัย	3.67	.89	.24	มาก	4.36	.86	.20	มาก
8. มีความสามารถในการวางแผน	3.61	.85	.23	มาก	4.32	.88	.20	มาก
9. มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน	3.76	.82	.21	มาก	4.44	.75	.17	มาก
10. เคารพศักดิ์ในคุณและระเบียบในการปฏิบัติงาน	3.56	.75	.21	มาก	4.28	.77	.18	มาก
ภาพรวม (n = 110)	3.67	.85	.23	มาก	4.37	.76	.17	มาก

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน รองลงไป ได้แก่ มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน เป็นผู้ตรงต่อเวลา และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้ สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย มีความสามารถในการวางแผน สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากทั้งสิ้น โดยเคร่งครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงานเป็นข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมด้านการปฏิบัติงาน อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายชื่อปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษายู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและมีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน รองลงไป ได้แก่ เป็นผู้ตรงต่อเวลา สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึงตามความสามารถของแต่ละคน สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เคร่งครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงาน

ตารางที่ 31

แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยสรุปเป็นรายด้าน

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง				ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	CV.	ระดับ
1. ด้านร่างกาย	3.79	.80	.21	มาก	4.09	.80	.20	มาก
2. ด้านจิตใจและอารมณ์	3.71	.84	.23	มาก	4.46	.71	.16	มาก
3. ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	3.66	.84	.23	มาก	4.34	.78	.18	มาก
4. ด้านความรู้และประสบการณ์	3.68	.83	.23	มาก	4.35	.73	.17	มาก
5. ด้านความเป็นผู้นำ	3.63	.90	.25	มาก	4.44	.72	.16	มาก
6. ด้านการปฏิบัติงาน	3.67	.85	.23	มาก	4.37	.75	.17	มาก
ภาพรวม (n = 110)	3.69	.84	.23	มาก	4.34	.75	.17	มาก

จากตารางที่ 31 แสดงภาพรวม คุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริง โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็น ต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษามีคุณสมบัติด้านร่างกายตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านที่ได้ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตาม ประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้ อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มี คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ ตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลง มาได้แก่ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านความรู้ และประสบการณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ สำหรับคุณลักษณะด้านร่างกาย นั้น อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ให้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 32

แสดงค่าเฉลี่ยและการทดสอบความมีนัยสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง
ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์
ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยสรุปเป็นรายด้าน

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร n = 82		ความคิดเห็นของ อาจารย์ฯ n = 110		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านร่างกาย	3.65	.89	3.79	.80	0.25
2. ด้านจิตใจและอารมณ์	3.56	.94	3.71	.84	2.53**
3. ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	3.48	.89	3.66	.84	3.09**
4. ด้านความรู้และประสบการณ์	3.56	.79	3.68	.83	3.78**
5. ด้านความเป็นผู้นำ	3.51	.91	3.63	.90	2.91**
6. ด้านการปฏิบัติงาน	3.59	.89	3.67	.85	2.39 *
ภาพรวม	3.56	.88	3.69	.84	1.79*

* $p < 0.5$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏว่า คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ และคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคุณลักษณะด้านร่างกายปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 33

แสดงค่าเฉลี่ยและการทดสอบความมีนัยสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยสรุปเป็นรายด้าน

คุณลักษณะด้านต่าง ๆ	ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร n = 82		ความคิดเห็นของ อาจารย์ฯ n = 110		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านร่างกาย	4.05	.81	4.09	.80	.16
2. ด้านจิตใจและอารมณ์	4.42	.63	4.46	.71	.77
3. ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	4.34	.69	4.34	.38	.09
4. ด้านความรู้และประสบการณ์	4.31	.68	4.35	.73	.80
5. ด้านความเป็นผู้นำ	4.32	.66	4.44	.72	5.74**
6. ด้านการปฏิบัติงาน	4.33	.62	4.37	.75	1.66
ภาพรวม	4.30	.72	4.34	.75	.66

** p < .01

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาตามประเด็นต่าง ๆ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านปรากฏว่า คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ นั้น ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคุณลักษณะด้านร่างกาย คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตการวิจัย สมมติฐานการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 คุณลักษณะด้านร่างกาย
 - 1.2 คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์
 - 1.3 คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์
 - 1.4 คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์
 - 1.5 คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ
 - 1.6 คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ เมื่อปี พ.ศ. 2536 ในวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนเฉพาะ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมเพียงประเภทเดียวของกลุ่มอาชีวศึกษาภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้างาน ในฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา และอาจารย์ผู้ร่วมงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา รวมกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 208 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่จำแนกเป็น

3.1.1 ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้า แผนกวิชา

3.1.2 อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วย อาจารย์ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา และอาจารย์ที่ร่วมปฏิบัติงาน ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณลักษณะ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำแนกเป็น

3.2.1 คุณลักษณะที่เป็นจริง

3.2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นร่วมกันว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัย เทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัย เทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคของกลุ่มอาชีวศึกษาภาคเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 88 คน อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 120 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังกรมอาชีวศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต่อจากนั้นได้ใช้บริการทางไปรษณีย์ส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ โดยส่งแบบสอบถามไปวิทยาลัยละ 26 ชุด รวมส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 208 ชุด ได้รับคืนและสมบูรณ์จำนวน 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.3
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย
ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ตามทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม วิเคราะห์ด้วยค่า t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Micro Statistics

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านร่างกาย

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับ

มาก และข้อที่การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง มีความสะอาดหมกจด ตามลำดับ คุณลักษณะข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควรมีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยมีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปคือ มีความกระฉับกระเฉง มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่สูบบุหรี่ และไม่ดื่มสุราเป็นประจำ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่เป็นจริง

2. คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไป ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา ข้อที่ได้รับค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมีเพียงข้อเดียวคือ มีอารมณ์ขัน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควรมีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดคือ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม รองลงไป ได้แก่ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรมและใจกว้าง ยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษายู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความสุขุมเยือกเย็นในการแก้ปัญหา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่เป็นจริง

3. คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแสดงความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควรมีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส รองลงไปได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการประสานงาน มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง

4. คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา รองลงไปได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักศึกษา มีความเข้าใจสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแสดงความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควรมีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา รองลงไปได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง

5. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตาม ประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีความสามารถในการพูดชี้แจง และแสดงเหตุผล รองลงไปได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับ ผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สำหรับเรื่องความสามารถในการสร้าง ความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษาแสดงความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควร มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีความเชื่อมั่น ในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ รองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการพูด ชี้แจงและแสดงเหตุผล มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ เมื่อเปรียบเทียบความ คิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง

6. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับ มาก โดยข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ยึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการ บริหารงาน รองลงมาได้แก่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความ สามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้ และมีความสุขรอบคอบในการปฏิบัติงาน

สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษาแสดงความเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควร มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มีความสุขุม รอบคอบในการปฏิบัติงาน รองลงไปคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สนใจและ ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าเฉลี่ย คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากกว่าคุณลักษณะที่เป็นจริง

**ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ**

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นร่วมกันว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกันไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกันไป ซึ่งก็สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มากกว่าค่า เฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารทุกด้าน สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั้น ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะ ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้วยค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล.

การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ที่มีต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ทั้งคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน แต่ละด้านพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่างๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “คุณลักษณะด้านร่างกายของผู้บริหารงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนะ ของผู้บริหารและอาจารย์ อยู่ในเกณฑ์มาก”¹ และตรงกับความคิดเห็นของ วิจิตร วรตบางกูด และคณะ ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสุขภาพดี ทั้งที่เป็นสุขภาพทางกายและ สุขภาพทางจิต เพราะว่าสุขภาพจะเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้บริหารปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่าง ถูกต้องและสามารถทำงานของคนได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ”² เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ ได้ค่า

เฉลี่ยสูงสุด ย่อมแสดงว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการแต่งกายเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พลตำรวจตรีอรุณดิษฐ์ สิทธิสุนทร ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า

...การเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดี ต้องมีคุณลักษณะอันเกี่ยวกับตนประกอบด้วย 8 ภูมิ คือ ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน สำหรับเรื่องภูมิฐานนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารจะต้องมีภูมิฐานดี กล่าวคือ จะต้องมีความสง่าผ่าเผย มีความสะอาดหมดจด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความพอเหมาะพอดีในเรื่องรูปร่าง ตลอดจนเครื่องแต่งกาย มีท่วงทีกริยาวาจาดี ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปมีความพึงพอใจ ให้ความเคารพยำเกรงและไม่ตั้งข้อรังเกียจ³

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลจากการวิจัย 2 ข้อ คือ ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ และไม่ดื่มสุราเป็นประจำ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับมากและปานกลางตามลำดับ ซึ่งย่อมหมายความว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ยังคงมีพฤติกรรมในเรื่องของการสูบบุหรี่และดื่มสุรอยู่ในระดับน้อยและปานกลางด้วย จึงน่าจะต้องหาวิธีการแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวให้ลดน้อยลงอีก เนื่องจากการสูบบุหรี่และดื่มสุรา ย่อมเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังที่กองป้องกันและปราบปรามการติดยาเสพติด สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร แถลงว่า การสูบบุหรี่เป็นอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ ทำให้เกิดโรคมะเร็งปอด โรคถุงลมโป่งพอง โรคหลอดโลหิตแดงแข็งตัวและสมองเสื่อมสมรรถภาพ เป็นต้น⁴ สำหรับพิษภัยของสุรานั้น รัตนา บรรณาธรรม ได้ชี้ให้เห็นว่า “ทำให้เกิดโรคตับอักเสบ โรคตับแข็ง โรคมะเร็งตับ ตับอ่อนอักเสบ ไชมันในเลือดสูงและจุดคัน อันตรายต่อปอด มะเร็งหลอดคอ นอกจากนี้ สุรายังมีพิษต่อระบบประสาท สมองและปลายประสาทอีกด้วย”⁵ โรคเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้บริหารทั้งสิ้น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจึงควรจะงดเว้นพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและเพื่อนร่วมงานต่อไป

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตาม

ประเด็นต่าง ๆ ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มีค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าแทบทุกข้อข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม ย่อมแสดงว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่มีบุคลิกภาพดีและเชื่อถือได้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ Raymond B. Cattell กล่าวว่า “บุคลิกภาพคือ สิ่งที่เราสามารถทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอย่างไรในสภาพการณ์ต่าง ๆ บุคลิกภาพเป็นเรื่องของพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลที่สังเกตได้ และที่ไม่สามารถสังเกตได้เพราะซ่อนเร้นอยู่ภายใน”⁶ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วิญญู อังคณาภิรักษ์ ที่มีความเห็นว่า “หัวหน้างานควรเป็นผู้ที่มีความสนใจอย่างแท้จริงและมีความรักผู้อื่น มีกำลังหรืออำนาจแห่งบุคลิกภาพหรือมีคุณลักษณะเข้มแข็ง”⁷

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์

ลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ของผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนระของผู้บริหารและอาจารย์อยู่ในเกณฑ์มาก”⁸ จิตใจและอารมณ์เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นยิ่งอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะจิตใจและอารมณ์ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกไม่มากก็น้อย และเมื่อผู้บริหารแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกไป ก็ย่อมจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ตลอดจนภาพพจน์ที่ผู้ร่วมงานหรือผู้อื่นจะมีต่อผู้บริหาร การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ มีคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ตามข้อประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดีและสอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ สุคนธรังษี ที่กล่าวถึง คุณลักษณะทางด้านจิตใจและผู้บริหารว่า “ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะสูง คือ มีอารมณ์และจิตใจเป็นผู้ใหญ่ มีพลังจิตสูง มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงาน”⁹ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อด้านจิตใจและอารมณ์พบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะเกี่ยวกับสุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะเกี่ยวกับสุขภาพจิตดี ก็จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่น และช่วยให้มีวินัยจรรยาที่ดี ดังที่ เสริมศักดิ์ วิสาธนาภรณ์ และคณะ กล่าวถึงความ

หมายของสุขภาพจิตไว้ว่า “หมายถึงความสมบูรณ์ทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข”¹⁰

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตาม ประเด็นต่าง ๆ ด้านจิตใจและอารมณ์ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มี ค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าทุกข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม รองลงไปได้แก่ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป ทั้งสองข้อนี้ค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ซึ่งผลจากการวิจัยข้อแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม รัชชนะกุล ที่ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า “ผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ ใน 10 อันดับแรกอยู่ 2 ประการ คือ ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และควร เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเงินของโรงเรียน”¹¹ สำหรับ ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป ในระดับมากที่สุดนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับข้อค้นพบของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “ผู้บริหารในวิทยาลัยครูพึงประสงค์จะให้ผู้บริหารงานกิจการ นักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยครู มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนนักศึกษา ตลอดจน บุคคลทั่วไป ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน”¹²

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์แล้วปรากฏว่า “สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารใน วิทยาลัยครู คือ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับความ คิดเห็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูแล้ว กลับพบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกัน เพราะปรากฏว่า จากภาพรวมอาจารย์วิทยาลัยครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษย

สัมพันธ์ของผู้บริหารกิจการนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง”¹³ การที่ผู้บริหารและอาจารย์ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามองเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ มีคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ตามประเด็นต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นับว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะมนุษยสัมพันธ์เป็นศิลป์ของการนำหรือกระตุ้นให้บุคคลเต็มใจที่จะร่วมมือกันในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สายันท์ จันทร์วิภาสวงศ์ กล่าวว่

....การเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะต้องถึงพร้อมด้วย 2 แนวทางคือ การเรียนรู้เข้าใจคนอื่นและการเรียนรู้ทำความเข้าใจและปรับปรุงตนเอง แล้วปรับสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ทั้งสองแนวทางเข้าด้วยกัน พร้อมกันนี้ก็ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีไว้หลายประการ เช่น ต้องมีความจริงใจและจริงใจ ช่างสังเกตและรอบรู้สถานการณ์ ไม่ถือตัว ตีမ်ตัว เย่อหยิ่ง หรือดูถูกคน รู้หลักการของการสื่อสาร พูดเป็น ไม่ใช่แค่ว่าพูดได้ ออกคำสั่งเป็นติและชมคนเป็น เป็นผู้ใหญ่ทั้งอารมณ์และจิตใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือวางแผนการทำงาน มีน้ำใจ ยุติธรรม ว่าจริงอยู่เสมอ ทำตัวให้เป็นที่น่าศรัทธาเชื่อมั่นในความสามารถของคนอื่น ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นนักปริกษาที่ดี มีจรรยาบรรณในการเก็บความลับ เป็นต้น¹⁴

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ในคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาแล้วพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้มาก ได้แก่ มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดีมีมนุษยสัมพันธ์ดี รองลงไปได้แก่ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส จึงเป็นเรื่องที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มีค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าทุกข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาสนั้น ย่อมแสดงว่าทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่าย

กิจการนักเรียนนักศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นหลักสำคัญประการหนึ่งของมนุษยสัมพันธ์ซึ่งที่ ธรรมรส โชติบุญชร กล่าวโดยสรุปว่า

....มนุษยสัมพันธ์จะเกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญ 4 เรื่อง คือ

1. พฤติกรรมของคน อันจะก่อให้เกิดความผาสุกในการดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น
2. การจูงใจอันเป็นแรงกระตุ้นและเป็นพลังจูงใจ ให้เปลี่ยนแปลง
3. กลุ่มปฏิบัติงานอันเกิดขึ้นจากการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลกับหน่วยงาน¹⁵

จึงพอสรุปได้ว่า หากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาสแล้ว ย่อมจะถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการประสานประโยชน์ของคนในสภาพการทำงาน ซึ่งจูงใจให้เขาร่วมกันผลิตร่วมกันทำ โดยสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ จิตใจและความพึงพอใจในสังคม จะเกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญคือ พฤติกรรมของคน การจูงใจ กลุ่มปฏิบัติงาน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือบุคคลกับหน่วยงาน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูตามทัศนะของผู้บริหารอยู่ในเกณฑ์มาก”¹⁶ การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนศึกษามีคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์อยู่ในระดับมาก นับได้ว่าเป็นเรื่องที่ดีและสอดคล้องกับแนวคิดของ Thomas F. Harrington ที่กล่าวถึงบทบาทของ คณบดีฝ่ายนิสิตนักศึกษาว่า

....มีลักษณะเช่นเดียวกับผู้ให้คำปรึกษา คือ จะต้องมีความเจนจัดในเรื่องของมนุษยสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับเรื่องพัฒนาการของคนในวัยรุ่น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและโปรแกรมทางการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงในการนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับมาใช้ในการปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบ¹⁵

เมื่อได้พิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด นับได้ว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมและจำเป็น เพราะในการบริหารวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้ยึดระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งมีรูปแบบและรายงานความรับผิดชอบเป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานโครงการพิเศษ งานปกครอง งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย¹⁸ จะเห็นได้ว่า จากระเบียบดังกล่าว ได้แบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ออกเป็น 5 งานใหญ่ ๆ ด้วยกัน ซึ่งจำเป็นอยู่เองที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงจะสามารถบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มีค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าทุกข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ซึ่งก็เป็นข้อเดียวกันกับข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่พบจากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน เพราะค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิจัยในข้อนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการเป็นอย่างสูง

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำตาม ประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนะของ ผู้บริหารอยู่ในเกณฑ์มากแต่แตกต่างกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่เห็นว่า คุณลักษณะด้าน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง”¹⁹ การที่ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก นับว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะในทุกสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมขนาดใหญ่ หรือสังคมขนาดเล็กย่อมประกอบไปด้วยผู้นำ เสมอ R.H.Hall กล่าวว่า

....ลักษณะความเป็นผู้นำเป็นแบบเฉพาะอย่างหนึ่งของการมีอำนาจ ซึ่งจะ ส่งอิทธิพลไปถึงพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มนั้น ๆ และมีอิทธิพลต่อ ประสิทธิภาพของการทำงานของกลุ่ม อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จหรือความ เสื่อมของกลุ่มโดยส่วนรวมได้²⁰

ผู้นำและผู้บริหารอาจจะเป็นบุคคลคนเดียวกัน หรือคนละคนก็ได้ ซึ่งหากผู้นำและ ผู้บริหารเป็นบุคคลเดียวกัน ก็จะทำให้กิจการขององค์การหรือสถาบันนั้น ๆ มีความเจริญ ก้าวหน้าและเมื่อได้พิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีความสามารถในการพูดชี้แจงและแสดงเหตุผลอยู่ในระดับมาก ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ก็ยังนับว่าเหมาะสมเป็นอย่างมาก เพราะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีหน้าที่ จะต้องรับผิดชอบโดยตรงในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของนักศึกษา และการบริหาร งานกิจการนักเรียนนักศึกษาจะบรรลุผลดีต้องได้รับการร่วมมือจากครู-อาจารย์ โดยทั่วไป ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญ ซึ่งจะทำหน้าที่คอยเชื่อมโยงและประสานความเข้าใจและความร่วมมืออันดีระหว่างนักศึกษาครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงาน ใน ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา กับผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษา การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในการพูดชี้แจงและแสดงเหตุผล ย่อมจะนำความ สำเร็จมาสู่การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตาม ประเด็นต่าง ๆ ด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มี ค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าทุกข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้า ตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาร์ต ศิวสุวรรณ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า “คุณลักษณะประการหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการอย่างสอดคล้องกัน ได้แก่ มีความสามารถในการตัดสินใจ”²¹ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม รัชชนะกุล ที่ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า

....ผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ใน 10 อันดับแรกอยู่ 2 ข้อ คือ ควรเป็นผู้ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีและ ควรเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง หนักแน่น ไม่หวั่นไหว เชื่อคนง่าย”²²

การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจเรื่อง ที่รับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ย่อมแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะของผู้หน้าที่ดีในด้านความเด็ดขาด สอดคล้องกับความ คิดเห็นของ อรุณ รักธรรม ที่ให้ความหมายของความเด็ดขาดไว้ว่า

....คือ ความสามารถที่จะตัดสินใจได้ทันที เมื่อตกลงสั่งการใด ๆ แล้ว จะสั่งได้อย่างเด็ดขาด ชัดเจน และชัดเจน ความเด็ดขาดนี้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจ ทันทีและทันกับเวลาที่เรากำลังต้องการอีกด้วย ซึ่งเป็นลักษณะอันหนึ่งในการที่จะ เป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาที่ดีนั่นเอง”²³

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะที่เป็นจริง ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานตาม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู ตามทัศนะของผู้บริหารอยู่ในเกณฑ์มาก แต่แตกต่างกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่เห็นว่า คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง”²⁴ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ สรุปว่า

....คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารหมายถึง ศิลปหรือเทคนิคในการปฏิบัติงาน กล่าวคือ มีเทคนิคหรือศิลป์ในการสั่งงาน มีเทคนิคในการค้นหาหรือตำหนิผู้อื่น มีข้อเท็จจริงหลักการและเหตุผลที่ดี ริเริ่มและมีความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ รู้จังหวะเวลา รับฟังและรู้จักเลือกความเห็นที่ดี หนักเอาเบาดี หนักแน่น ไม่ท้อถอย สามารถในการสร้างสรรค์และ มีความสามารถในการปรับปรุงงาน²⁵

การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จึงนับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษายึดหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดย่อมแสดงว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความสามารถด้านการปฏิบัติงานที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ พงษ์ เพชรบูรณิน ที่กล่าวว่า “หัวหน้างานควรจะมีข้อเท็จจริง หลักการและเหตุผลที่ดี ยึดหลักการและเหตุผลในการบริหารงาน”²⁶

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา พึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่มีค่าเฉลี่ยในข้อย่อยสูงกว่าทุกข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนันต์ มาสวัสดิ์ ที่ได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนา ตามทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า คุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามความคิดเห็นของครูส่วนใหญ่ ข้อหนึ่ง ได้แก่ ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น²⁷ นอกจากนี้ เถลิ้ม รัชชนะกุล

ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่สำคัญข้อหนึ่ง ได้แก่ ควรเป็นผู้มีจิตใจเป็น ประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น²⁸ การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานนั้น สอดคล้องกับแนวคิด ของ เจนวิทย์ สิทธิสารง ที่มีความเห็นว่า

....ผู้บังคับบัญชา จะต้องให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีบทบาทในการแก้ ปัญหาต่าง ๆ แทนที่จะมอบหมายให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำมากขึ้น ผู้บังคับ บัญชาควรให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของ หน่วยงานด้วย เพราะการกระทำเช่นนี้เท่ากับยอมรับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามา มีบทบาทในงานบางอย่าง นอกเหนือไปจากงานที่เขาปฏิบัติอยู่ตามปกติ²⁹

สรุป คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

คุณลักษณะที่เป็นจริง ในภาพรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ นักเรียนนักศึกษาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ภาคเหนือ มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และไม่ปรากฏว่ามีคุณลักษณะใด ที่ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์น้อยหรือน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจจะสืบเนื่องมาจากลักษณะ ของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่ผู้ วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีผู้แสดงทัศนะไว้ จึงทำให้คุณลักษณะ ทั้งหลาย มีแนวโน้มไปในทางบวก (Positive) ยกเว้น บางลักษณะที่อาจจะมองได้หลายแง่ ซึ่ง ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างไร การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ใน ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในภาพรวมว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย กิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ในระดับมาก จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดี เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา น่าจะมีคุณ ลักษณะเฉพาะในบางประการที่แตกต่างไปจากผู้บริหารงานด้านอื่น ๆ ของสถาบัน เช่น จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่ดี มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวั่นไหว เมื่อได้รับความ

กระทบกระเทือนทางจิตใจ เต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความสามารถในด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในลักษณะของงานกิจกรรมนักศึกษา สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นได้ รู้จักกระจายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน ทำงานอย่างมีระบบระเบียบและอย่างมีขั้นตอน เป็นต้น

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ครั้งนี้พบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก ได้ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ย่อมแสดงว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะอันเกี่ยวข้องกับเรื่องสุขภาพที่ดี ร่างกายแข็งแรงกระฉับกระเฉงแต่งกายสุภาพเรียบร้อยมีความสะอาดหมดจด เหมาะสมกับกาลเทศะ ลักษณะท่าทางและการวางตัวดี ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับแนวคิดของ วิญญู อังคนารักษ์ ที่มีความเห็นว่า “หัวหน้างานควรเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดถึงระดับหนึ่ง มีความเข้มแข็งทางร่างกายและมีความเข้มแข็งทางศีลธรรม”³⁰ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ พันส หันนาคินท์ ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้บริหาร โดยเน้นที่ตัวครูใหญ่ว่า “ครูใหญ่ควรเป็นผู้มีสุขภาพดี มีความเฉลียวฉลาด มีอารมณ์มั่นคง มีความเป็นผู้ใหญ่ มีความประพฤติดี มีคุณธรรมสูง มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิด คือ มีศิลปะในการพูด ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเกรงใจผู้อื่น และมีไหวพริบดี เป็นต้น”³¹

นอกจากคุณลักษณะด้านร่างกายของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จะได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดแล้ว ผลการวิจัยยังพบว่า คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์กับคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ได้รับค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับรองลงมา ซึ่งคุณลักษณะทั้งสองด้านดังกล่าว ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีอยู่ในระดับมากเท่ากัน นั้นย่อมแสดงว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวุฒิภาวะสูง ไม่มีอาการของโรคจิตหรือโรคประสาท เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจตนเองได้ดี ไม่ตกเป็นทาสอารมณ์ เป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจผู้อื่นได้ดี ตลอดจนเป็นผู้ที่สามารถเผชิญกับความจริงแห่งชีวิตได้ ที่กล่าวมาแล้วเป็นคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์ ข้อค้นพบจากการวิจัยจึงสอดคล้องกับแนวคิดของ สิปปนนท์ เกตุทัต ที่ได้เสนอความ

เห็นเกี่ยวกับผู้สมควรจะดำรงตำแหน่งคณบดีและอธิการบดีในมหาวิทยาลัย ไว้หลายประการ “คุณสมบัติของคณบดีที่สำคัญ ๆ นอกเหนือไปจากคุณสมบัติอื่น ๆ ได้แก่ ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับคณาจารย์ นิสิตนักศึกษาและประชาชน และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ก็ควรเป็นผู้ที่มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นจากทุกกลุ่มทุกคณะ และมีศีลธรรม จริยธรรมสูง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คณาจารย์ นิสิตนักศึกษา และประชาชนเช่นเดียวกัน”³²

คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ด้านความรู้และประสบการณ์ เป็นคุณลักษณะอีกด้านหนึ่งที่ได้รับค่าเฉลี่ยรองลงไป ซึ่งก็มีอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน การที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์อยู่ในระดับมาก ย่อมเป็นสิ่งที่ดี เพราะคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ หมายถึง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่เกี่ยวกับงานในอาชีพของผู้บริหาร โดยเฉพาะ ผู้บริหารจะต้องมีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งได้แก่ความรู้ทั่วไปที่เรียกว่า ศิลปศาสตร์ความรู้ในทางวิชาชีพและความรู้ที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่เป็นจริงอีก 2 ด้าน ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันทั้งสองด้านอยู่ในอันดับสุดท้าย แต่ถึงแม้จะได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดทั้ง 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยที่ได้รับก็ยังอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน ซึ่งก็ย่อมจะแสดงให้เห็นว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เป็นผู้มีคุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์และคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ซึ่งย่อมจะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาต่อไป

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมแล้วผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามประเด็นต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ในระดับมาก และไม่ปรากฏว่ามีคุณลักษณะด้านใดที่ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์น้อย หรือน้อยที่สุด เช่นเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จะสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่เป็นจริงทุกด้าน ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน

นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ครั้นนี้พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด จิตใจและอารมณ์เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้เพราะจิตใจและอารมณ์ย่อมมีผลต่อพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกไม่มากนักน้อย และเมื่อผู้บริหารแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกไป ก็ย่อมจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ ตลอดจนภาพพจน์ที่ผู้ร่วมงานหรือผู้อื่นจะมีต่อผู้บริหาร คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยรองลงไปได้แก่ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูงนั้น อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารนั้น คือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการหรือคำสั่งของเขาได้ เป็นผู้ที่มิตกษณะหรือคุณสมบัติที่ดี ทั้งในด้านบทบาทการวินิจฉัยสั่งการ อำนวยการ จูงใจผู้ร่วมงาน สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือกลุ่มผู้ร่วมงาน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมแรงและร่วมใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาด้านการปฏิบัติงาน คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์ เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยได้ค่าเฉลี่ยเรียงกันจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะด้านร่างกาย ถึงแม้ว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาพึงประสงค์จะให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยที่ได้รับเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านร่างกายของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาน้อยกว่าคุณลักษณะด้านอื่น ๆ

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ**

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามี
ความคิดเห็นร่วมกันว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วย
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกษม
บุญรัมย์ ที่พบว่า “ลักษณะที่พึงประสงค์กับลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารกิจการนักศึกษา
ในวิทยาลัยครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์แตกต่างกัน”³² เมื่อพิจารณาในราย
ละเอียดด้านที่คุณลักษณะทั้งสองแตกต่างกันพบว่า คะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์
สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะที่เป็นจริงทุกคุณลักษณะ หรือกล่าวได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์
ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คาดหวังคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษาสูงกว่าความเป็นจริง จึงเป็นเรื่องที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ควรจะได้ปรับปรุงคุณลักษณะและพฤติกรรม
บางประการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ผลที่ปรากฏจากการวิจัยเช่นนี้ นับว่าเป็นเรื่องที่ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาควรจะได้ให้ความสนใจ เพราะหมายถึงว่า หน้าที่ที่
ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา อาจจะอยู่ในระดับที่เป็นผลเสีย
ต่อการทำงานก็ได้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาจึงควรจะได้ปรับปรุงแก้ไข
หรือเสริมสร้างลักษณะหรือพฤติกรรมบางประการที่ขาดหรือค่อยไป ตามที่เสนอของผู้บริหาร
และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกษม บุญรัมย์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะที่เป็นจริง ของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู

แตกต่างกัน”³⁴ ผลการวิจัยครั้งนี้นับว่าเป็นเรื่องที่น่าสังเกตอย่างยิ่ง เพราะการประเมินคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ เป็นการประเมินตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในขณะนั้น ทำให้มองเห็นว่า แม้จะเป็นบุคคลเดียวกัน มีคุณลักษณะและพฤติกรรมอย่างเดียวกัน ยังทำให้ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ประเมินคุณลักษณะต่าง ๆ แตกต่างกัน เรื่องนี้อาจจะเนื่องมาจากความแตกต่างในเรื่องอายุ บทบาท และสถานภาพที่แตกต่างกันของทั้ง 2 กลุ่มก็เป็นได้

สมมติฐานข้อที่ 3 ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจเรียกว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยครั้งนี้ที่ว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาไม่แตกต่างกันนั้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็จะพบว่า มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำเพียงด้านเดียว ที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหาร สำหรับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้นก็ปรากฏว่า อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีความต้องการผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากความแตกต่างกันในเรื่องบทบาทการทำงานระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จะต้องบริหารงานสนองนโยบายของสถาบัน ส่วนอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาย่อมถือประโยชน์ของผู้ร่วมงานและประโยชน์ของนักศึกษาเป็นที่ตั้ง ซึ่งบางครั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาอาจสนองตอบไม่ได้ ทำให้อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา อย่างมีอคติได้

เมื่อพิจารณาผลสรุปที่ได้จากการวิจัยโดยรวม ๆ จึงพอจะกล่าวได้ว่า การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ไม่แตกต่างกัน จึงน่าจะถือเป็นจุดร่วมในอันที่จะใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการแสวงหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ได้เป็นอย่างดี และสำหรับคุณลักษณะบางประการที่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น หากมองให้ละเอียดลงไป ก็มีได้เกิดจากการมีจุดยืนที่แตกต่างกัน หากแต่เกิดจากการให้น้ำหนักของความสำเร็จในระดับที่แตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเสริมสร้างคุณลักษณะเหล่านั้นได้อย่างครบถ้วน ก็จะช่วยอำนวยความสะดวกในการบริหารงานของตนได้เป็นอย่างดี การที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา คาดหวังคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ โดยส่วนใหญ่ไว้สูงกว่าความเป็นจริง ก็ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องหวาดวิตกจนเกินไป เพราะถึงแม้ว่าจะมีผลทำให้ศรัทธาที่ทั้งสองกลุ่มมีต่อผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่ก็เป็นเรื่องที่พอจะแก้ไขได้ และควรตระหนักถึงความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่า ระหว่างโลกของอุดมคติและโลกของความเป็นจริงนั้น ช่องว่างย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้อง

1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ควรจะได้ปรับปรุงแก้ไข หรือเสริมสร้างคุณลักษณะที่เป็นจริงบางประการของตนเองที่เห็นว่าบกพร่องหรือด้อยไปให้ดีและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ เช่น

- ลดการสูบบุหรี่หรือดื่มสุราให้น้อยลง
- ฝึกให้เป็นผู้มีอารมณ์ขัน
- พัฒนาความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา
- ทำตนให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา
- ทำตนให้เป็นที่พึงของนักศึกษาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พัฒนาศาสนาความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

2. วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ผู้อำนวยการซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการเสนอชื่อ เพื่อมอบหมายหน้าที่การงานให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการท่านใดท่านหนึ่ง ทำหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ควรจะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบการพิจารณาด้วย นอกจากนี้ ควรจะให้เห็นความสำคัญของการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างคุณลักษณะและประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม โดยเน้นด้านจิตใจและอารมณ์กับด้านความเป็นผู้นำ

3. กองวิทยาลัยเทคนิคและกรมอาชีวศึกษา ควรจะมีการดำเนินการอันเป็นการกระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการพัฒนาหรือเสริมสร้างคุณลักษณะและประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ประกอบการพิจารณาด้วย

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาในลักษณะเดียวกันนี้ โดยให้นักเรียนนักศึกษาร่วมเป็นผู้ตอบแบบสอบถามด้วย

2. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา โดยศึกษาจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

3. ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา และอุปสรรคในการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษา

เชิงอรรถ

- 1 เกษม บุญรัมย์, “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู,” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 98.*
- 2 วิจิตร วุฒบางกุล และคณะ, *การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น* (สมุทรปราการ : โรงพิมพ์ขนิษฐการพิมพ์, 2523), หน้า 76.
- 3 หลวงอรรถสิทธิ์ สิริสุนทร, “ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร,” *วารสารข้าราชการ* (ตุลาคม, 2526), หน้า 54.
- 4 สำนักอนามัย, “บุหรี,” (กรุงเทพมหานคร : สำนักอนามัย, 2537), หน้า 2.
- 5 รัตนา บรรณาธรรม, “พิสัยจากสุรา,” *วารสารต่อต้านยาเสพติด* (กรกฎาคม-ธันวาคม, 2536), หน้า 27.
- 6 “Raymond B. Cattell, *Personality* (Illinois : McGraw-Hill Co.Inc, 1950), pp. 9-34.
- 7 วิญญู อังคนารักษ์, *วิธีทำงานให้ได้ดี* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 1-6.
- 8 เกษม บุญรัมย์, *สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว*, หน้า 101.
- 9 สวัสดิ์ สุคนธรัมย์, “นักบริหารคือใคร,” *วารสารนักบริหาร* (มกราคม, 2514), หน้า 26.
- 10 เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ, *สุขภาพจิตเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์มเศศ, 2518), หน้า 5.
- 11 เฉลิม รัชชนะกุล, “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11,” *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, หน้า 120-121.*

- 12 เกษม บุญรมย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 76.
- 13 เรื่องเดียวกัน, หน้า 106.
- 14 สายัณห์ จันทรวิภาสวงศ์, “มโนชนสัมพันธ์ในการทำงานของผู้นำ,” วารสารเพิ่มผลผลิต (มกราคม, 2520), หน้า 11-17.
- 15 ธรรมรส โชติคุณุชกร, มโนชนสัมพันธ์ พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2519), หน้า 9.
- 16 เกษม บุญรมย์, “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 101.
- 17 Thomas F. Harrington, Student Personnel Work in Urban Colleges (New York : Intert Educational Publishers, 1974), pp. 293-298.
- 18 กรมอาชีวศึกษา, “ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529.” กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529 หน้า 2. (อัดสำเนา)
- 19 เกษม บุญรมย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 115.
- 20 R. H. Hall, Organization : Structure and Process (New Jersey : Prentice-Hall, 1972), p. 115.
- 21 จำรัส คังสุวรรณ, “การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520, หน้า 84-85.
- 22 เฉลิม รัชชนะกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 120.
- 23 อรุณ รักธรรม, “การเสริมสร้างลักษณะหัวหน้างานในทางการบริหาร,” วารสารรัฐศาสตร์นิเทศ, ปีที่ 7, ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม 2515), หน้า 104-108.

24 เกษม บุญรมย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 120.

25 นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 116.

26 พจน์ เพชรบูรณิน, “วิธีการและศิลป์ในการปฏิบัติงานของหัวหน้างาน,” วารสารนักรับบริหาร (มกราคม, 2511), หน้า 17.

27 อนันต์ มาสวัศค์, “การศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนคติของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518, หน้า 120-121.

28 เฉลิม รัชชนะกุล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 121.

29 เจนวิทย์ สิทธิคำรงค์, “กฎแฉ 16 คอก สำหรับผู้บังคับบัญชา,” เอกสารของ กองฝึกอบรม กรมการปกครอง (โรเนียว).

30 วิญญู อังคณารักษ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 1-6.

31 พันัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 45-58.

32 สิปปนนท์ เกตุทัต, “แนวคิดเรื่องผู้สมควรดำรงตำแหน่งบริหารมหาวิทยาลัยและระบบเลือกตั้ง,” ในรายงานการสัมมนาเรื่อง ระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, หน้า 96-97.

33 เกษม บุญรมย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 197-199.

34 เกษม บุญรมย์, “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยครู,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523, หน้า 197.

บรรณานุกรม

- กัญชลี มัทธิมล. “งานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 12 สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
- เกษม บุญรัมย์. “ลักษณะของผู้บริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครู.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- จรูญ มลิินทร์ และคนอื่นๆ. พจนานุกรมศัพท์การศึกษา. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2502.
- จรัส โทธิศิริ. “การบริหารกิจการนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- จรัส ค้วงสุวรรณ. “การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหารอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- เฉลิม รัชชนะกุล. “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- เดโช สวานานนท์. “บุคลิกภาพกับความสำเร็จในการทำงาน.” วิทยาสาร (ตุลาคม 2528), หน้า 22-23.
- เทอดศักดิ์ สถาปัตตานนท์. “ข้อบ่งชี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกิจกรรมนิสิต พ.ศ. 2523 และการจัดกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก ในทัศนะของอาจารย์และนิสิต.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ธรรมรส โชติบุญขร. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิชญเณศ, 2519.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ประเสริฐ นนท์พละ. “นโยบายอาชีวศึกษาในประเทศไทย.” กรมอาชีวศึกษา 50 ปี. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2534.

พจน์ เพชรบุรณิน. “วิธีการและศิลป์ในการปฏิบัติงานของหัวหน้างาน.” วารสารนักบริหาร. (มกราคม, 2511), หน้า 17-23.

พนอม แก้วกำเนิด. “บทบาทและหน้าที่ของรองอธิการฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา.” ในเอกสารการสัมมนาผู้ดำเนินกิจกรรมร่วมหลักสูตรของสภาการศึกษาภาคการศึกษาคณะครู กรุงเทพมหานคร : กรมการศึกษาคณะครู, 2520.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513.

พิชญ ภาสุข. “การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

พีรพันธ์ ภาสุข. ปฐมนิเทศนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.

ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทุนการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ไพบุลย์ ทองโย. “ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ตามความคาดหวังของผู้บริหาร ครู อาจารย์และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 6.” วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ภิญโญ สารธ. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

- รสถิน เลิศสมบุญ. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. วิธีการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
- ระวี ภาวิไล. “การแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัย.” ในรายงานการสัมมนาเรื่องระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ระยอง วรรณโคตร. “งานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ. การบริหารโรงเรียนและกรณีศึกษาศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ : โรงพิมพ์ขนิษฐการพิมพ์, 2523.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2524.
- วิญญู อังคนารักษ์. วิธีทำงานให้ดี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. “งานสวัสดิการและบริการนิสิตนักศึกษา.” นิสิตนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ศิริ รอดบุญธรรม. “การบริหารกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- สมบุญ พรรณากพ. หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2521.

สมบูรณ์ ทับทิมไทย. “กิจกรรมนักเรียน.” แนะแนว ปีที่ 12 (เมษายน-พฤษภาคม, 2521), หน้า 27.

สวัสดิ์ สุคนธรังษี. “นักบริหารคือใคร.” วารสารนักบริหาร (มกราคม, 2514), หน้า 26-31.

สามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2517. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.

สายันท์ จันทร์วิภาสวงศ์. “มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงานของผู้นำ.” วารสารเพิ่มผลผลิต. (มกราคม, 2520), หน้า 11-17.

สำเนา ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

สุเทพ ภิรมย์ราช. สู่ตำแหน่งผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2534.

สุชาติ โสมประยูร. สุขวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

สิปนันท เกตุทัต. “แนวคิดเรื่องผู้สมควรดำรงตำแหน่งบริหารมหาวิทยาลัยและระบบเลือกตั้ง.” ในรายงานการสัมมนาเรื่องระบบบริหารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2518.

อนันต์ มาสวัสดิ์. “การศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

อะนะ รมยานนท์. การจัดงานตามหลักวิทยาศาสตร์. (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. 2508)
อนุสรณ์พิมพ์แจกในงานพระราชทานเพลิงศพ อำมาตย์เอกพระชินดิษขุบัติ (อำนาจ รมยานนท์) ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 20 มกราคม 2508.

อรรถสิทธิ์ สิริสุนทร, หลวง. “ท่านจะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไร.”

วารสารข้าราชการ. (ตุลาคม, 2516).

อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

อาชีวศึกษา, กรม. “ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529.”

กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529.

Allport, Gerdon W. Pattern and Growth in Personality. New York : Rinehart and
Winston, 1961.

Arbuckle, Dugold S. Student Personnel Services in Higher Education. New York :
McGraw-Hill Book Co., 1953.

Atwood, Alvin Ray. “A study of Student Personnel Services Available in Colleges of
the Church of the Nazarene in the United States with Certain Precommendtions for
Improvement.” Dissertation Abstracts Vol. 34 No.7, 1973.

Cattell, Raymond B. Personality. University of Illinois : McGraw-Hill Co., Inc, 1950.

Davis, Kieth. Human Relations at Work 2d ed. New York : McGraw-Hill Book Co.,
1962.

Dennis, Lawrence B. and Joseph F. Kauffman, The College and the Student. Washington,
D.C. : American Council on Education, 1968.

E.G.Williamson and Theodore R. Sarbin. “Student Personnel Work.” in Encyclopedia of
Education Research. New York : McMillan Co., 1956.

Good, Carter V. Dictionary of Education 3d ed. New York : McGraw-Hill Book Co.,
1973.

Hall, R.H. Organization : Structure and Process. New Jersey : Prentice-Hall, 1972.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Halpin, Andrew W. Theory and Research in Administration. New York : McMillan Co., 1966.

Harrington, Thomas F. Student Personnel Work in Urban Colleges. New York : Intent Educational Publishers, 1974.

Hayes, Robert W. "The student Personnel Worker as an Educator : A New Model for the College Counselor," in Student Personnel Work in Urban Colleges. New York : Intent Educational Publishers, 1974.

Katz, Robert L. "Skill of an Effective Administrator," in Harvard Business Review, (January-February, 1955).

Macnuson, Walter D. "Characteristics of Successful School Business Managers," Dissertation Abstract International 32, 1971.

Morphet, Edger, and others. Educational Organization and Administration. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1967.

Neil, William F. "The Student Activities Sponsor." School Activities. April, 1969.

Roos, poz M. "Student Personnel Services : An Asian University." in Student Problems in Southeast Asian University. Malaysia : University of Malaysia, 1969.

Terry, George R. Principles of Management. Homewood, Illinois : Richard D, Irwin Co., 1960.

Trip, Philip A. "Student Personnel Administration." in Handbook of College and University Administration : Acedemic. New York : McGraw-Hill Book Co., 1970.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย**เรื่อง****คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา****วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ****สำหรับผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา****คำชี้แจง**

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก. คุณลักษณะด้านร่างกาย
- ข. คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์
- ค. คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์
- ง. คุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์
- จ. คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ
- ฉ. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

ผู้วิจัยต้องการข้อมูลนี้ เพื่อนำไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ โปรดตอบแบบสอบถามตามความจริงและความคิดเห็นของท่าน จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานของฝ่ายนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ต่อไป

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าหมายเลขที่มีข้อความตรงตามสภาพความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน
 - () ผู้อำนวยการ
 - () หัวหน้าคณะวิชา
 - () หัวหน้าแผนกวิชา
 - () หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
 - () อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันตามข้อ 1
 - () ต่ำกว่า 2 ปี () 2 - 4 ปี
 - () 4 - 6 ปี () มากกว่า 6 ปี
3. อายุราชการ
 - () ต่ำกว่า 5 ปี () 5 - 10 ปี
 - () 10 - 15 ปี () มากกว่า 15 ปี
4. วุฒิการศึกษา
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
ในวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ ที่ท่านสังกัดอยู่

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประเมินทางด้านขวามือของแต่ละข้อ
ตามความคิดเห็นของท่าน โดยแต่ละข้อจะแสดงความคิดเห็น 2 ครั้ง

ครั้งแรก แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
กิจการนักเรียนนักศึกษา "ระดับที่เป็นจริง"

ครั้งที่สอง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
กิจการนักศึกษา "ระดับที่พึงประสงค์"
โดยประเมินลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคของท่านคนปัจจุบัน

ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามข้อกระทงต่อไปนี้ในระดับใด และท่านพึงประสงค์ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามข้อกระทงนั้น ๆ ในระดับใด

คุณลักษณะด้านร่างกาย	คุณลักษณะที่เป็นจริง มีลักษณะเช่นนั้น					ลักษณะเหล่านั้นเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง										
2. มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือและวางตัวได้เหมาะสม										
3. มีความกระตือรือร้น										
4. แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ										
5. มีวิสัยทัศน์ที่ตรงกับตำแหน่ง										
6. ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการรักษาสุขภาพ										
7. มีท่วงทีกริยาวาจาดี										
8. มีความสะอาดหมกหมวด										
9. ไม่สูบบุหรี่เป็นประจำ										
10. ไม่ดื่มสุราเป็นประจำ										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะด้านจิตใจและอารมณ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง มีลักษณะเช่นนั้น					ลักษณะเหล่านั้นเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง ชี้มเข้ม แจ่มใส										
2. มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว สามารถควบคุมอารมณ์ได้										
3. มีความเต็มใจที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านกิจการนักเรียนนักศึกษา										
4. มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนบุคคลทั่วไป										
5. มีเหตุผล ไม่ถือทิฐิ มีคุณธรรม										
6. มีความซื่อสัตย์และซื่อสัตย์										
7. มีความสุขุม เข้มแข็งในการแก้ปัญหา										
8. เป็นคนเปิดเผยตรงไปตรงมา										
9. มีอารมณ์ขัน										
10. ใจกว้างยินดีรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามข้อกระทงต่อไปนี้ในระดับใด และท่านพึงประสงค์ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามข้อกระทงนั้น ๆ ในระดับใด										
คุณลักษณะด้านสังคมและมนุษยสัมพันธ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง					ลักษณะเหล่านั้นเป็น				
	มีลักษณะเช่นนั้น					คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีมนุษยสัมพันธ์ดี										
2. มีความสามารถในการประสานงาน										
3. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส										
4. มีความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานชุมชน										
5. มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่ผู้ร่วมงานและนักศึกษา										
6. มีความเป็นกันเองและอุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม										
7. เป็นที่ยอมรับในหมู่ครู-อาจารย์และนักศึกษา										
8. มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี										
9. เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียนนักศึกษา										
10. เป็นที่พึ่งของนักเรียนนักศึกษาได้										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามข้อกระทงต่อไปนี้ในระดับใด และท่านพึงประสงค์ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามข้อกระทงนั้น ๆ ในระดับใด

คุณลักษณะด้านความรู้ และประสบการณ์	คุณลักษณะที่เป็นจริง มีลักษณะเช่นนั้น					ลักษณะเช่นนี้เป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการทำกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษา										
2. มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา										
3. มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา										
4. มีประสบการณ์ในการกำกับดูแลนักศึกษาและเข้าร่วมทำกิจกรรมมาก่อน										
5. มีความเข้าใจสภาพปัญหา ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น										
6. มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจจิตวิทยาสังคม										
7. มีความรู้ทางด้านกฎหมายที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน										
8. มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น										
9. มีความรู้ปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับวัยรุ่น										
10. เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามข้อกระทงต่อไปนี้ในระดับใด และท่านพึงประสงค์ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามข้อกระทงนั้น ๆ ในระดับใด

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ	คุณลักษณะที่เป็นจริง					ลักษณะเหล่านั้นเป็น				
	มีลักษณะเช่นนั้น					คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจในเรื่องที่รับผิดชอบ										
2. สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น										
3. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้										
4. มีความสามารถในการพูด ชี้แจงและแสดงเหตุผล										
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์										
6. มีความกล้าที่จะกระทำและกล้าที่จะรับผิดชอบ										
7. สามารถเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานและนักเรียนนักศึกษาได้										
8. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น										
9. มีความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นของเขาได้										
10. มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือเพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่านเห็นว่าผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา มีคุณลักษณะที่เป็นจริงตามข้อกระทงต่อไปนี้ในระดับใด และท่านพึงประสงค์ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษามีคุณลักษณะตามข้อกระทงนั้น ๆ ในระดับใด										
คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน	คุณลักษณะที่เป็นจริง					ลักษณะเหล่านั้นเป็น				
	มีลักษณะเช่นนั้น					คุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สามารถมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานทำอย่างทั่วถึง ตามความสามารถของแต่ละคน										
2. ชีตหลักการ นโยบาย กฎ ระเบียบ เป็นแนวทางในการบริหารงาน										
3. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน										
4. เป็นผู้ตรงต่อเวลา										
5. ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน										
6. มีความสามารถในการพิจารณางานเอกสารต่าง ๆ ได้										
7. สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นในและนอกวิทยาลัย										
8. มีความสามารถในการวางแผน										
9. มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน										
10. เครื่องครัดในกฎและระเบียบในการบริหารงาน										

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 40/2536

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายมนูญ โยบัวเทศ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายมนูญ โยบัวเทศ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการ เพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการ
วิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์	พิคน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.คทา	ชินตา	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์	พิคน้อย	ประธานกรรมการ
ดร.คทา	ชินตา	กรรมการ
ดร. รวีวรรณ	จินะตระกูล	กรรมการ
ดร. พรรณี	ลิกิจวัจนะ	กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536

นางปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์

(นางปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ที่ ทม 1504.7/ว.47

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ. ฉลองกรุง
 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

21 พฤษภาคม 2536

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายอำนาจ สวัสดิวงษ์

ด้วยงานบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายมบุญ ไยบัวเทศ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ”

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิตันชนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร 3269040

ที่ ศธ 0907/6211

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

17 มิถุนายน 2537

เรื่อง ยินดีรับตรวจแบบสอบถาม

เรียน คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 อ้างถึง หนังสือสำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 ที่ ทม 1504.7/ว.47 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2536

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง ได้เชิญให้ นายอำนาจ สวัสดิวงษ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามการทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค
 ภาคเหนือ” ของ นายบุญ ใยบัวเทศ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง นั้น

ในการนี้ นายอำนาจ สวัสดิวงษ์ ทราบแล้ว และมีความยินดีรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
 แบบสอบถามของ นายบุญ ใยบัวเทศ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ของ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ สวัสดิวงษ์)

รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเทคนิค

โทร.2822551-2

โทรสาร 2829354

ที่ ทม 1504.7/ว.47

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ. ลาดกระบัง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

19 สิงหาคม 2536

เรื่อง ขอบความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายบุญ ไชบัวเทศ เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ
นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ” ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อ วันที่
11 พฤษภาคม 2536

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
ในสถานศึกษาสังกัดหน่วยราชการของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเมธี ปิณฑนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2536

1. นายมนูญ ไยบัวเทศ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ” โดยมี อาจารย์ไพรัตน์ พิ๊กน้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.คทา จันทร์ตา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2536

(นายมนัส สังวรศิลป์)

คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0907/6211

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

12 ตุลาคม 2536.

เรื่อง การขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะคิบัณจิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ที่ ทม 1504.7/79 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2536

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความร่วมมือให้ นายมณูญ ไชยวัฑฒ์ เก็บข้อมูลเพื่อทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัย
เทคนิคภาคเหนือ” นั้น กรมอาชีวศึกษาได้อนุญาตแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้ง นายมณูญ ไชยวัฑฒ์ ทราบ เมื่อดำเนินการ
วิจัยเสร็จแล้ว ขอให้รายงานและส่งผลงานการวิจัยให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานาจ สวัสดิวัฑฒ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเทคนิค

โทร.2814932

ที่ ศธ 0907/6343

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

26 ตุลาคม 2536

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกองวิทยาลัยเทคนิค ศธ 0907/6211 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2536
จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 26 ชุด
3. รายละเอียดการขอเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายมนูญ ไยบัวเทศ ข้าราชการครู ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเชิงราชช่วยราชการกองวิทยาลัยเทคนิค กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาบริหารการอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ทำการวิจัยเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสำรวจและขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการวิจัย การสำรวจข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าคำตอบและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน มีความสำคัญต่อการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เป็นอย่างมาก การแปรผลในการวิจัยจะสรุปเป็นผลของส่วนรวม โดยจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ถูกสอบถามแต่ประการใด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านและบุคลากรในสถานศึกษาของท่านช่วยตอบแบบสอบถาม ตามตำแหน่งและรายละเอียดที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ด้วย แล้วกรุณาส่งคืนมายังกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ภายในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ป้อมประเสริฐ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ที่ ศธ 0907/6343

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

21 ตุลาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายมนูญ ไบบัวเทศ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา
บริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะดำเนินการทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค
ภาคเหนือ” ในกรณีนี้ บุคคลดังกล่าวใคร่ขออนุญาตแจกแบบสอบถามให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา
ของท่าน ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาอนุญาตแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย จักขอบ
คุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช ป้อมประเสริฐ)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

รายละเอียดการขอเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย

เรื่อง

“คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ”

ของนายมนูญ ไยบัวเทศ

สถานศึกษาที่ขอเก็บข้อมูล วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

ข้อมูลจำนวน 26 ชุด

1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวน 1 ท่าน
2. หัวหน้าคณะวิชา จำนวน 5 ท่าน โดยการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มหัวหน้าคณะวิชา (ช่างยนต์, ช่างกลโลหะ, ช่างไฟฟ้า, ช่างโยธา, เทคโนโลยีพื้นฐาน และสามัญ)
3. หัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 5 ท่าน โดยการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มหัวหน้าแผนกวิชาช่าง (ช่างยนต์, ช่างกลโรงงาน, ช่างประกอบผลิตภัณฑ์, ช่างไฟฟ้า, ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างก่อสร้าง)
4. หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 5 ท่าน (งานปกครอง, งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก, งานกิจการนักเรียนนักศึกษา, งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน และงานโครงการพิเศษ)
5. อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา จำนวน 10 ท่าน โดยการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา (งานปกครอง 4 ท่าน, งานสวัสดิการพยาบาลและหอพัก 1 ท่าน, งานกิจการนักเรียนนักศึกษา 3 ท่าน, งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน 1 ท่าน และงานโครงการพิเศษ 1 ท่าน)

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ
นายมนูญ ไยบัวเทศ

1. วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
2. วิทยาลัยเทคนิคเชิงราช
3. วิทยาลัยเทคนิคลำปาง
4. วิทยาลัยเทคนิคแพร่
5. วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์
6. วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย
7. วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
8. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 090.66/2120

วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000

15 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอบขออนุญาตระงับแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

อ้างถึง หนังสือกองวิทยาลัยเทคนิค ที่ ศธ 0907/6343 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 23 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กองวิทยาลัยเทคนิค ขอบขออนุญาตระงับจากบุคลากรในวิทยาลัย
เทคนิคสุโขทัย ตอบแบบสอบถามงานวิจัยของ นายมนูญ ไชยวัฑฒ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งแบบสอบถามงาน
วิจัย มาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถนอม มงคลรัตน์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

โทร. (055) 611201-2

โทรสาร (055) 611202

ประวัติผู้เขียน

นายมนูญ โยบัวเทศ เกิดวันที่ 18 พฤษภาคม 2490 ที่จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรม เอกเครื่องมือกกล คณะเครื่องกล จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทเวศร์ ปีการศึกษา 2522 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้